

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko-
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
'szbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerinti egy négyzet-
centim. után 8 fill. — Allandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

A FELTÁMADÁS HITE.

Irta: Péter Mihály.

Mély csüggedés szállta meg a Jézus tanítványait, mikor a nagypénteki szörnyű tragédia lejátszódtott. A templom kárpitja megrepedt, de az ő szívök is összetört. Most már vége mindennek, — gondolták. Az igazság sorsát megpecsételte az elbukás. Im' harmadnap mulva jó a hír sebes szárnyakon, az angyal fehér szárnyain: a sir üres, Jézus feltámadt.

Ezzel a ténnyel egyszerre új fordulatot vettek a dolgok folyásai. Az üres sir lett a világesemények tengelye. Mert a mi ezután történik szép és nagy, mit az emberiség életében annyi évszázadokon feljegyezni érdemes, — az tulajdonképen mind a feltámadás hitén épül fel.

Bizony a feltámadás hitén. Akár dogmai értelemben vegyük föl ezt a nagyjelentőségű dolgot, mint a hívő veszi, akár csak eszmei jelentőséget tulajdonítsunk annak, mint némelyek teszik.

Nézzük mindjárt az események kezdetét. Ott van néhány tanítvány s velök szemben egy egész ellenséges világ. Vajjon mi adott nekik erőt, ösztönt, bátorságot, hogy a rémitő tulerővel való harcot felvegyék? A feltámadás hite. Ha meghalunk is — élünk, mondták. Nézem a továbbiakat. A hívők száma már megnőtt. De Neró cirkusza ugyanám működik. Vadállatok tépik a szegényeket, máglyák égnek az igazak számára. Miért állhattak meg e bámulatos időben? Az a mély tudat tartotta fel őket, hogy a szenvedés, a mit itt a földön szenvednek, össze sem mérhető azzal a dicsőséggel, mely rájuk várakozik.

S az első keresztyének e felséges martyológiájától kezdve végig a történet hosszú folyásán figyeld meg az egyes embernek, a családoknak, egyházaknak, nemzeteknek a küzdelmét. Mi táplálja őket, mi éleszti erejüket? A feltámadás hite.

Mert azóta, s ezután is az ember sorsa e földön mindig küzdelemből állt s fog állani.

E küzdelmet ránk kényszeríti az élet, mely nyomor és bőség, árny és fény, sötétség és világosság, bűn és jóság, szeretet és gonoszság vegyüléke.

Ez ellentétes fogalmak harca az élet. És e harcokban hányszor ismétlődött itt a Nagypéntek. Hányszor bocsátották szabadjára Barabást és feszítették meg a szeretetet, az igazságot? Mi tartja fel az érzést s a nemzetet a nagypénteki gyászban? A feltámadás hite, az igazság annyiszor tapasztalt végsorsa, az a mélységes hit, hogy a testet meg lehet ölni, de a lelket nem.

A töviskoszorus szegénység, becsület, jóság, szeretet, igazság, szent eszme, szabadság: ezért voltak képesek elszenvedni a földi sorsot. Pedig a szenvedés bölcs elviselése hősi küzdelmeiből keszültek a történet legszebb lapjai. Egy más életbe, egy jobb jövőbe: a feltámadásba, a győzelembe vetett hit tartja fenn ma is a világot. E nélkül az erkölcsi világrend összeroppanna. Ezt az ujjirányt, e drága ajándékot a Husvét hozta, a Jézus adta. Becsüljük e hitet, mint az emberiség megmaradásának biztosítékát.

Husvételi békeremények.

- márc. 22.

Az emberiség örök sorsának monumentális jelképe a Husvét, amidőn a legnagyobb, legegységesebb gyásznapot néhány óra múlva nyomon követi a legdiadalmasabb örömnappal: a feltámadás ünnepe. Az ember nagy tragédiájában a legvigasztalóbb, hogy bármily sötét gyász borítsa is el egy időre az egyeseket vagy nemzeteket, utánna előbb-utóbb elkövetkezik a kiengesztelődés, a főlemelkedés magasztos pillanata. A Nagypéntek szomorú feketeségébe mindenkor beleszővődik egy sugár, amely azt jelenti, hogy most is csak el kell következnie a Golgotha után a Husvétnak.

A magyar nemzet multja a legnagyobb szomorúságok mellett az örök vigasztalásoknak is kiapadhatatlan forrása; mert ha sok csapás sújtotta is porba ezt a sokat szenvedett nemzetet, de a Nagypénteket mindig nyomon követte a feltámadás. Így kell hogy történjék ez most is. Az elmúlt hónapok példátlanul éles testvérharcai, marcangoló küzdelmei, izgató kétségei és sokszor végtelenül fájdalmas eseményei után itt az ideje, hogy most már a legbizakodóbb lélekkel várjuk a megnyugtató sorsfordulatot: a magyar politikai élet hosszú Golgothája után a békés, termékeny munkás új életre való feltámadást.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy ennek az előbb-utóbb elkövetkezendő sorsfordulathoz előjelei már mutatkoznak is. Ilyeneknek kell tartanunk a tömegsztrájk leszerelését, az ellenzéknek március 6-án tanúsított higgadt, méltóságteljes magatartását, a parlamenti botrányok beszüntetését s hogy a legközelebbi ese-

ményekre utaljunk: az ellenzék egyik legexponáltabb vezetőjének, Déry Zoltánnak a munkapárt elnökével való érintkezésbe lépését.

De ezektől is eltekintve, maga az események, a tények lélektana és logikája is ezer érvet hoz fel amellett, hogy a béke már messze nem lehet. A parlamenti szünet alatt ennek a gondolatnak, ennek az eszmének feltétlenül meg kell érlelődnie.

Az ötven napos parlamenti szünet alatt az ellenzék csakhamar meg fog győződnie róla, ha ugyan eddig már meg nem győződött, hogy ez a szünet csak a megfontolásra, a megfontolásra alkalmas.

A forrongások és nyugtalan-ságok kora elmúlt, de annál inkább elkövetkezett a nyugodt elmélkedés és megfontolás ideje. Az ország immár nem javaslatokkal, hanem kész törvényes alkotásokkal áll szemben, amelyeket módosítani, javítani, megváltoztatni csak feltétlenül nyugodt, normális időben lehetséges.

Itt van előttünk az élőpélda: a szerves véderőtörvények. Ezeknek megalkotása ellen tizenöt esztendeig folytattak ádáz, elke-seredett küzdelmet és amikor a törvények megalkottattak és szentesítették, éppen oly kevéssé akartak belenyugodni, mint most a választói törvénybe. De ahogy a véderőtörvények elleni agitációt is kénytelenek voltak teljesen leszerelni és immár a formai reparációt is csak halványan emlegetik, úgy lesznek kénytelenek belenyugodni a választói törvénybe is és az immár érvényesen megalkotott házszabályokba.

Ezzel a világról sem azt akar-

juk mondani, hogy az ellenzéknek ne volna joga, sőt, ha becsületes és őszinte meggyőződése úgy kívánja, ne volna kötelessége úgy a választói törvény mint a házszabályok módosítására törekedni. De *csak a törvényes formák között és a törvényes, alkotmányos eszközökkel és fegyverekkel.* Tehát a választói törvény megváltoztatását csak úgy érhetik el, ha erre megnyerik az illetékes tényezőket, tehát a képviselőház többségét, a főrendiházat és a királyt. A házszabályokat is csak úgy módosíthatják, ha a képviselőház többségével erre megegyeznek.

A képviselőház összes alkotásai, amelyeknek érvényességét vitatták, immár átmentek a gyakorlati életbe. A véderőtörvények épp úgy, mint a többi szociális és kulturális alkotások. Epp így mentek át az életbe az új választói törvény és az új házszabályok is. Az ellenzék, amikor bemegy a Házba, az új házszabályok alapján fog tanácskozni és az új választásokra előreláthatólag két év múlva az új törvény alapján készül.

Mindezek megfontolása arról fogja meggyőzni majd az ellenzék, hogy ha vannak komoly kifogásaik a választói jogkiterjesztés mértéke és az új házszabályok pozitív rendelkezései ellen, úgy ezeket csak a normális parlamenti tárgyalások keretében érvényesíthetik. A sztrájkpolitika rendjén nemcsak a parlament elé nem tudnak lépni komoly és pozitív javaslatokkal, de még önmagukkal se tudtak tisztába jönni. Az „ellenparlament“ se jöhetett abba a helyzetbe, hogy akár az egyik, akár a másik kérdéssel foglalkozzék.

A most kezdődő parlamenti és politikai szünet alkalmas időszak lesz a béke megérlelésének. És ha elkövetkezik a ko-

moly megfontolás és elmélyedés, lehetetlen, hogy a többségben csak úgy, mint az ellenzékben ne lássák, hogy erre a békére becsületesen és őszintén kell törekedni.

A világ csak hangulat — mondja a költő — de a politikai világ különösen az. A mai hangulat s a parlament szünete, különösen alkalmas ennek a békének az előkészítésére és ha megvan ez a hangulat, szinte játék lesz az ellentétet választói törvényben, házszabályrevízióban, és egyebekben is kölcsönös megnyugvásra áthidalni.

Ellenzéki csalafintaságok.

- márc. 22.

A zempléni ellenzék nagy garral készülődik a vármegye legközelebbi közgyűlésére és azok az urak, akik benn a parlamentben fogcsikorgatva kénytelenek a maguk erőtlenségét és tehetetlenségét konstatálni, valahogy itt, a kongregáció termében szeretnék kielégíteni a maguk bosszuszomját, melynek legfőbb rugója — ezt szögezzük le jól! — az olthatatlan hatalomvágy. A zempléni ellenzék vezetői és az ő csatlósai már ma is váltig hirtelnek, hogy a vármegye közgyűlésén kiméletlen támadásokat fognak intézni a kormány ellen és nem kételkednek benne, hogy a közgyűlés bizalmatlanságát fogja kifejezni ezzel a kormánnyal szemben.

De aki elfogulatlanul és józanul gondolkozva nézi a helyzetet, az tisztában lehet vele, hogy az ellenzék kudarcot fog vallani és hogy a többség el fogja vetni a tervezett bizalmatlansági indítványt, amely se nem jogosult, se nem észszerű és amelyet sem-

egymás után készülnek el a kicsi virágok. Már egy egész kis koszorú lett készen. Milyen formás, milyen szép! Gyönyörködhetik majd benne a szerelmes, boldog menyasszony.

Ő nem lesz ilyen boldog soha! Neki nem lesznek ilyen drága fehérneműi, meg olyan elegáns, szép öltö-génye. Soha!... Az ilyenfajta szegény lány, mint ő, még csak nem is álmodhat erről. Ő legalább is nem tud álmodni, annyira tisztán, világosan áll előtte a jövője, a valóság, hogy képtelen az álomra.

Jön valahonnan egy ember, akit azelőtt soh' sem látott. Erős lesz, izmos, a két keze durva a munkától. A szeméi nyílt, becsületes szemek, az arca napbarnított. Olyan lesz mint a többi férfi, aki az ő fajtájából lányokért jönni szokott. Szerelmeiről szó sem lesz. Az majd megjön ugyanis, azt szokták mondani. Hát mire várjon! vele megy. Itt hagyja a trafikot, leteszi a himzőtűt és előveszi a főzőkanalat, meg a surlókefét, mosóteknőt. Korán kél és dolgozik késő estig. Aztán mulik az idő. Napról napra jelentéktelenebb lesz, megfogja az arca, elmulnak róla a rózsák. Sápadt lesz, csunya. Nem tetszik majd senkinek. Talán még az urának sem. Nem néz rá érdeklődéssel senki, megvénül anélkül, hogy boldog lett volna

A ZEMPLÉN TÁRCAJA.

Az én világom.

Az én világom nincs itt lenn a földön,
Nem rőghöz és sárhoz tapadt való,
Csak képzelet merő aranyszögéből,
Hajnalpír, illat, könnyen elmúló;
Az én világom hősrégék világa,
Tündérmeséknek rózsakertje az,
Hol elhaló szivárvány távolában
Örökre él a rügybontó tavasz.

Az én szívemnek fája a meghasonlás,
A mit megszoktak már az emberek,
Lelkemnek itt a földi szürkeségénél
Már réges-régen szebb hazája lett:
Álomvilága, hol nincsen hatalma
A nyers erőnek, hol nincs nyers anyag.
Szellemvilága, hol magasztos eszmék
Kristályforrása gazdagon fakad.

Az én törékeny életem folyása
Csupán csak csermely, nem bír terheket,
Nem hord a hátán büszke nagy hajókat,
Nem épít partot, nem mos el hegyet;
Virágos réten, lombos berkeken át
Nagy, néma csendben folydogál tovább...
Az én világom nincs itt lenn a földön,
Az én világom érzelmvilág.

Ruff Andor.

Tavasz volt...

Irtá: Fonyi Ilonka.

Terka kinyitotta a kis bolt rozoga ajtaját, kitámasztotta a nagy, szürke kövel, aztán leült a pult mellé. Kezébe véve a himzését, dolgozni kezdett. Az apró cakkok, kicsi virágok rámosolyogtak a puha, selyemfinom vásznonról, mintha biztatták volna:

— Csak gyorsan, gyorsan kicsi Terka, mert várnak ám ránk. Tudod mennyire várnak! Attól függ két embernek a boldogsága, mikor készülünk mi el. Addig kell várniok. Ha együtt lesz az egész nagy, csipkés selyemtenger, a tömörkedő himzett fehérnemű, akkor lesznek az egymáséi. Te irányított most a sorsukat, a te vékony, fehér ujjacskáid tartják őket távol egymástól; a te kicsike tűd járása szabja az idejüket. Hát csak gyorsan, gyorsan kicsi Terka, mert kár ám minden percért, amelyet két szerelmes szívü ember egymás nélkül tölt el.

Terka főlemelte borzas fejét. Kinézett az ajtón, és egyszerre abba hagyta a himzést. Tavasz volt, napsugaras tavasz, csupa élet minden. És neki itt kell ülnie a dohányszagu boltban, a cigaretták, szivarok, meg az egymásra rakott gyufás dobozok között, himzése

mellett, és dolgozni kell, öltögetni a fehér vászonba, százszor is, vagy talán még többször, amíg kialakul egy apró fehér virág, meg egy cik-cakkos levél; fel kell ugrálnia minden egyes vevő kívánságára, sokszor egy skatulya gyufáért, aminek két fillér az ára. De akár-hogy is számított a bevételt, mégis csak csekély volt az, amit a kis trafik nyújtott. Félreeső kis utcában volt s többnyire csak a munkába menő szegény napszámos emberek látogattak; azok vitték a dohányt, a pipába való, vastagra vágott olcsó dohányt. Sokszor elmúlt egy hét is, hogy uriember tévedt volna be.

Terka szomorúan konstátálta: hogy nehéz az élet. Reggeltől estig itt ülni egyedül, aztán meg hóban sárban hazabundokolni a harmadik utcába. Haza, — az otthonába. Édes Istenem! hát otthon az? Örökös perpatvar, kiabálás. Az apja veszekszik, ha az anyja pénzt kér. A gyerekek sirnak, éhesek, mert bizony enniök sincs mit. Szurtosak, rendetlenek, rossz nevelésűek. Már a legkisebb is káromkodik. Az apjától hallja, aki elégedetlen, mert kevés a munka, sokszor részeg is s olyankor sorra emlegeti a szenteket.

Felsőhajtott, aztán folytatta a himzését. Sietnie kell, mert szükség van a pénzre. Szaporán mennek az öltések s

Az Első Magyar Részvény Serfőződe sörkülönlegessége a

TAVASZI részvény sör.

már kapható minden jobb fűszer- és csemege-üzletben, vendéglő és kávéházban

Hordó- és palacksör főraktár: **Bettelheim Márton SATORALJAUJHELYBEN**

miféle ellenzéki machinációval se lehet diadalra juttatni.

Mert itt nagyon csalafinta eszközökkel dolgoznak! Hirdetik, hogy a kormány helyzete tarthatatlanná vált a parlamentben, hogy a kormány megingott fölfelé, hogy a kormány megbukott és hogy okvetlenül rezsim-változásnak kell bekövetkeznie. — Ezzel a ravasz híreszteléssel akarja az ellenzék magához csábitani a közgyűlés ama tagjait, akiknek a maguktartása még határozatlan és akiről feltételezik, hogy könnyebben terelhetik őket az ellenzéki táborba, ha elhitetik velük, hogy a kormány napjai meg vannak számlálva és hogy ezzel a kormány nyal többé már nem érdemes törődni.

De hát mi jögen hiszik azt a zempléni ellenzék fő- és alvezérei, hogy itt az emberek nem tudnak önállóan gondolkodni és hogy naiv módon vesznek be minden maszlagot? Aki az eseményeket csak némi figyelemmel kíséri, az megállapíthatja, hogy a Lukács-kormány sohasem állott szilárdabban, mint ma. Fölfelé e kormány hivatkozhatik a király legteljesebb bizalmára, mely épen a legutóbbi időkben jutott nem egyszer kétségbevonhatatlanul határozott kifejezésre, lefelé támaszkodhatik egy erőteljes és életképes, hasznos munkálkodást óhajtó, kompakt többségre, nemkülönben az ország józan közvéleményének rokonszenvére. Hát ugyan kivel akarják elhitetni Andrassyék akik az intrikálásban kifogyhatatlanok és akiknek az intrikája juttatta zsákutczába az egész ellenzék, hogy ez a kormány inog és hogy a helyébe beleülnek megint ők? Hogy ezt sóvárogva óhajtják, no, azt elhisztük, de hogy ez nem fog bekövetkezni, az feltétlenül bizonyos!

Ugy áll a kormány, olyan szilárdan és olyan biztosan, mint a Sion hegye. És vele együtt megingathatatlanul erősen állanak a kormány exponensei. Ez a valóság. És ennek a valóságnak az érzetében kereste az ellenzék Déry Zoltán utján már is a közeledést a többség felé, mert az ellenzék tulajdonképpen nagy része is tudatában van annak, hogy valamiképp véget kell vetnie annak az áldatlan helyzetnek, melyet elsősorban Andrassyék őszinteség nélkül való intrikus viselkedése idézett föl s amelynek következtében az ellenzéknek kellene elvéreznie, ha csak hamarosan változások nem történnek.

Igy látja a helyzetet mindenki, aki a politika szövevényeiben járatos, másként nem is láthatja. Így látja Zemplénum megye is, amely mindenkor büszke volt az ő intelligenciájára és amely bizonyára nem sodortatja bele Zemplénum politikai kalandba. Mert politikai kalandnál egyebet nem eredményezhetnek az ellenzéki mesterkedések! Óvakodjunk tőlük!

A tendenciózus, alaptalan hisztiszeléseknek, melyek a fentiekben vannak redukálva a maguk értékére, szülőök az az indítvány, melyet a zempléni ellenzék a vármegye 27-i közgyűlésére benyújtott. Ebben bizalmatlanságot akarnak szavaztatni a kormánynak, de kétségtelen, hogy ez a jámbor szándék, — a sok csaláflintaság ellenére is, — hajótörést fog szenvedni. A vármegyei munkapárt, amely a vármegye békéjének megbontására irányuló aknagyanánt fogja fel az indítványt, annak első hírére rögtön erősen szervezkedett, hogy ezt a célszót megkísérelje. A csütörtöki közgyűlésen a munkapárt egy ellenindítvánnyal az ellenzéki javaslatnak a napirendről való levétele

— Azzal nem szolgálhatok, nem igen keresik, hát nem tartom. Erre felé inkább az olcsó fajta fogy.
— Hát nem járnak erre uri emberek?
— Nagyon ritkán. Ez a munkás negyed.
— Hisz akkor nagyon unalmas lehet itt ilni naphosszat.
— Sokszor unatkozom és önkéntelenül is arra a gondolatra jövök, hogy egyszer csak megöszülök itten.
A férfi a leány dús szőke hajára nézett. Gyönyörű hamvasszőke haj volt. Elragadtatva mondta:
— Kár lenne ezért a csodaszép hajért. Egy egész korona, királynői korona a fején.
— Minket, szegény lányokat, ezzel kárpótol a sors, a többi földi javakban ugyanis kevés a részünk.
— Drágább kincs ez az aranyál, mindennél e földön...
Összevillant a szemük és egybefonódott a tekintetük egy percre, egy rövidke percre, egy végtelennek látszó, boldog percre...

— Azzal nem szolgálhatok, nem igen keresik, hát nem tartom. Erre felé inkább az olcsó fajta fogy.

— Hát nem járnak erre uri emberek?

— Nagyon ritkán. Ez a munkás negyed.

— Hisz akkor nagyon unalmas lehet itt ilni naphosszat.

— Sokszor unatkozom és önkéntelenül is arra a gondolatra jövök, hogy egyszer csak megöszülök itten.

A férfi a leány dús szőke hajára nézett. Gyönyörű hamvasszőke haj volt. Elragadtatva mondta:

— Kár lenne ezért a csodaszép hajért. Egy egész korona, királynői korona a fején.

— Minket, szegény lányokat, ezzel kárpótol a sors, a többi földi javakban ugyanis kevés a részünk.

— Drágább kincs ez az aranyál, mindennél e földön...

Összevillant a szemük és egybefonódott a tekintetük egy percre, egy rövidke percre, egy végtelennek látszó, boldog percre...

És attól a perctől kezdve, az okos kis Terka egészen megváltozott. Órákig elállt a kis boltajtóban s nézte az akác-fákat, meg a hulló szirmoktól fehér országutakat. Nézte és figyelt minden kocsizörgésre. Várt valakit, akiről még azt sem tudta, hogy hívják, hová való.

lét fogja kérni s egészen biztosan reméljük, hogy a törvényhatóság nagy többsége magáéva is teszi ezt az ellenindítványt s ezzel a békebontást ismét hosszú időre meghusztítja.

Á Zemplénum megyei Munkapárt egyébként a következő körlevelet bocsátotta ki e tárgyban a törvényhatósági bizottság tagjaihoz:

Igen tisztelt Bizottsági Tagtárs ur!

A március hó 27-ére kitűzött törvényhatósági bizottsági közgyűlésre az ellenzék a kormány ellen bizalmatlansági indítványt nyújtott be. Vármegyénk közbékeje ezen indítvány felett a napirendre térést tenné kívánatosnak.

Midőn ezen körülményre a Bizottsági Tagtárs ur figyelmét felhívni bátrak vagyunk, tisztelettel kérjük a közgyűlésen való szíves megjelenését és ellenindítványunk támogatását.

Hazafias üdvözléssel:

Czifrák Valér, Molnár Béla dr.,
Dökus Ernő, Molnár Viktor dr. id.,
Ferenczy Elek dr., Molnár Viktor dr., ifj.
Görgey Gyula, Reichard Salamon dr.
Guttman Mór, Szinnyey Gerzson,
Harkányi János br. Waltherr László,
Kazinczy Andor, Wolkenstein Oswald gr.
Kóczán Miklós, Grósz Jenő,
Kovaliczky Elek dr.,

Akit mindössze csak egyszer látott, egyetlenegyszer, de azóta folyton rá gondol. Mintha itt állana előtte, úgy, mint akkor reggel, itt a pult előtt: ragyogó szemekkel, mosolygó ajakkal, mintha az illatát is érezné, a diszkrét Vera-Violetta, amely betöltötte abban a percben az egész dohányszag, rozszelégőjű kis trafikot. Mintha a hangját is hallaná, amikor azt mondta: „kár lenne azért a gyönyörű hamvasszőke hajért, amely olyan, mint egy korona, királynői korona a fején.”

Azóta sokszor néz a tükörbe. Még jobban ápolja a haját, sőt még azt az oktalanságot is elkövette, hogy minden nap virágot tűz a hajába. Drágakövek a királynői koronában...

És vár, vár... Nem hiába. Mert a sötétszemű, szép ember megint csak eljött. Aztán többször is, sokszor. És minél többször jött, annál jobban várta, érezte, hogy szereti s nem tudna nélküle élni...

Órultság! Rágondolnia sem volna szabad és mégis csak reagondolt. Látnia sem volna szabad és mégis alig várta, hogy eljőjön. Kérülnie kellene a hangját, szeme pillantását és mégis folyton ott cseng a füleiben simulékony lágy hangja, érzi a tekintetét, égető, perzselő, varázsos nézését...

Mi leszi, mi lehet ennek a vége? Hát semmi... Ó, a szegény, igénytelen kis trafikos lány, meg az a

Új nemzedékek, új jelszavak.

Lta: Dr. Buday Ákos.

— márc. 22.

A politikai magyar nemzet hasonlít az előfához, amelynek gyökerei nagy területen különböző irányban és különböző talajrétegekben messze szétágaznak, az éltető anyagot felszívják, feldolgozzák és együtt táplálják a törzset, hogy koronája virágot, majd gyümölcsöt hozzon. A szétágazó gyökerek a hazai népfajok és munkás osztályok, a fatörzs maga a magyar nemzet, a korona virága, gyümölcse a nemzet kultúrája és munkájának eredményei. A gyökerek bármily messze nyulnak el s bármily talajrétegekben is ágaznak szét, hivatásuk: mindenünnen kiválasztani a fenntartó törzs táplálására szükséges anyagokat, hogy a lombzat, a virág, a gyümölcsös dus legyen.

Nálunk ez a feladatuk a magyar nemzetéből kiágazó népfajoknak. Velük született kötelességük állandóan táplálni és erősíteni a törzset, hogy az idők viharaival megküzdhesen s koronáján a közmunka virágját, gyümölcsét biztosíthassák. Meg kell lenni az egymáshoz való tartozás tudatának, az egy célra való törekvés, munkálkodás szilárd akaratának és annak az erős hitnek, hogy a törzset, a koronát tápláló anyag bármely rétegből és bármely hajszálgyökéren is szívódott fel, az már nemzeti közkincs, mindnyájunknak édes tulajdona. Be kell ismernünk, hogy a legfinomabb hajszálgyökérnek is hasznos a funkciója a nemzetre nézve és nem szabad azt a funkciót sem kicsinyelni, sem fölöslegesen állítani. Minden ilyen munka nemzeti szempontból egyaránt fontos, egyaránt becses. A törzset gondosan kell ápolni, a vadhajításokat, melyek a törzset nemcsak deformálják, de gyöngítik is, sőt elpusztulással fenyegetik, gondosan le kell metszeni és ez által sok bajnak elejét venni.

A haza földjén lélegző minden csuszomászonak, minden kicsirázó növénynek, minden kődarabnak joga van a nemzetből követelni: a te földeden vagyok, foglalkozzál velem!

gazdag, nagy ur! Hát mi is lehetne más, mint hogy szép álmának vége legyen. De erre csak egy pillanatig gondolt, fellázadt a főhérsége, tisztasága és érezte tudta abban a percben, hogy boldogsága soha sem fog bekövetkezni.

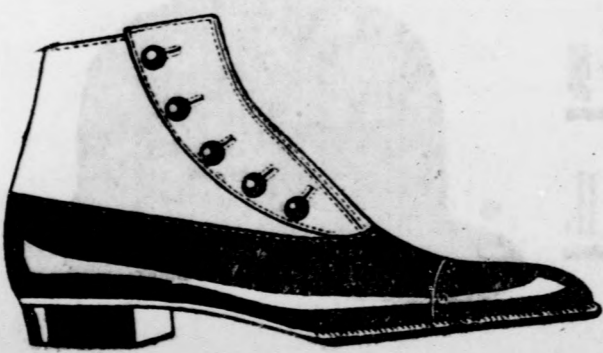
Az lesz majd a vége, hogy egyszer csak nem jön többet és nem is látja többé. Erre a gondolatra nagyon szomorú lett Terka. Olyan szomorú, hogy a szeme is nedves lett a tolakodó könnyektől. Észre sem vette, hogy az ifju ismét eljött.

— Mi baj kicsi Terka! ki bántotta édes?

— Senki. Egy gondolat. De már elmúlt... Ugye nevetséges vagyok, hogy sirok mint egy gyerek?

— Nevetséges? édes, édes, szép leány! a legszebb az egész világon. Olyan mint a tavasz, csodás gyönyörűség. Megrészegit. Vágyakat kelt. Álomba ringat. Amióta megláttam, mindig magára gondolok, a ragyogó két szemére, rózsás arcára, édes kis szájjára, dus, szőke hajára édes kicsi Terka... Szeretem és nem tudok maga nélkül élni...

A leánynak megremegett a keze a férfi kezében. A szive meg dobogott, vadul, lázasan. Sohasem hallotta ő még senkitől, hogy szereti, sohasem nézett így még ő rá senki. De most itt van, ime eljött az álombeli hős, a daliás lovag, hogy mirtuszkosorut tegyen a fe-

Tavaszi czipőújdonságok

urak, hölgyek és gyermekek részére teljes választékban

FÖLDES FERENCZ czipőáruházában

Sátoraljaújhely, Fótér.

a legdivatosabb formákban és a legizlésebb kivitelben

megérkeztek

A Kossuth-szobor mellett.

Állíts boncolókésed, kalapácsod vagy nagyítóüveged alá, ismerd meg alkotórészeimet, tulajdonságaimat s ha általuk a nemzetnek valamely irányban javára szolgálhatok, használj fel céljaidra, rendelkezésedre állók. Egyedüli kikötésem: félre ne ismerj, ne vagdalj rajtam ott, ahol szükség nincs rá és ne használj fel természetem, tulajdonságaim ellenére oly célokra, amelyekre nézve funkcióim csak káros hatásuk lehetnek a nemzetre nézve.

A történelmi magyar nemzet ebben a tekintetben hivatása magaslatán állott. A diosdés magyar nemzet ma már csak a múlté volna, hogy ha nem cselekedett volna így. A sok és szörnyű csatában megapadt magyarság rég megsemmisült volna, hogy ha állami intézményeiben, lelki tulajdonságaiban nem birt volna azzal az ellenállhatatlan erővel, hogy magába felszívja és magába olvassza az ország fajait, hogy ha a fajok egészséges elemeiből állandóan fel nem frissült volna. Nem annyira a nemességet megállapító kutyabőrben, mint inkább szive nemességében volt a nagy vonzóerő, ami a hazai fajokat erre a felszívódásra kényszerítette, mert a magyar nemzet a hazai népfajokat szive egész melegével ápolta, patakzó vérvél megvédelmezte és az érdemest magához emelte még a potból is. Román ajku polgárai a magyar nemzeti államnak egész faji kultúrájukat, minden egyházi intézményüket, minden vagyoni boldogulásukat és szabadságukat a magyar nemzetnek köszönhetik, 1848-ban a magyar nemzet földet adott nekik s a szabadság, egyenlőség s testvériség eszméit hirdette közöttük, akkor tehát, amikor mindezekre még megérve sem voltak.

Szent István első magyar király ezen a földdarabon magyar országot, magyar nemzeti államot alapított. A hatalmas, egészséges épület kupolájára a magyar szent koronát állította fel. Minden jog a magyar szent koronából foly ki és oda tér vissza. Az épület minden lakosa majdnem ezer év óta magyar jogon boldogult s magyar törvényről fogva érvényesült. Időnkint a nemzet más és más fajokat fogadott be s a magyar jog és a magyar törvény megvédelmezett mindenkit. És az épület szinte ezer esz-

jére és menyasszonyi csokrot hozzon neki . . .

A férfi simogatta a leány remegő kis kezét, aztán beszélt hozzá suttogva, szerelmesen:

— Szeretem. És ha akarná, én gazdaggá, boldoggá tudnám tenni. Itt hagyná a kis trafikot, az egyhangu, unalmas, néptelen utcát, itthagyná az otthonát, ahol bizonyára sokan vannak és nagy a szükség, elfelejtene az olcsó, karton ruháskáit, disztelen szalmakalapját és selyembe járna, suhogó, ragyogó, drága selyemben. Fogaton, vágatód, tüzes paripákon . . . Elfelejtene az eddigi szürke életét, új életet kezdene, ragyogó, pompás, kényelmes, új életet.

Terka behunyta a szemét. Félt, hogy álmodik s nyitott szemekkel álma hamarabb szertefoszlik. Szerette volna tartani, megfogni a két kezével, hogy el ne tűnjék, olyan szép volt ez, olyan sok, hogy elhinni sem merete.

— Maga nem beszél komolyan. Csak tréfál velem ugye? Aztán majd kinevet?

— Komolyan beszélek Terka! Elviszem, aztán soha sem jön ide vissza többé. Elmegyünk messzire, ahol még sohasem járt. Idegen vidékre, csodaszép tájakra, ahol mindig újabb gyönyör, új élet fog reá várni. Ez csak gyótródság így, ilyen szép leánynak, kár lenne itt elhervadni, vagy valami durva, közönséges ember feleségévé lennie. Ugye kicsi Terka, okos lesz és velem jön? . . .

tendőnek állotta ki a viharait, kupoláján ma is ott ragyog a magyar szent korona, mert valahányszor a szent szimbólum veszedelemben forgott, a nemzet bölcsesége és együttérzése mindig megmentette.

Mindebből kialakult és megizmosodott a magyar nemzeti állam-eszme, a magyar nemzeti ideál, hogy ez az állam minden ízében magyar és szabad és hogy a magyar természet minden birja a jogot, hogy területén minden állampolgárt a nemzeti érzésben összeforasszon.

Minden nemzeti államban csak egy nemzeti ideál bir jogosultsággal, az, ami a nemzet történelmi múltján, nemzeti intézményein épült fel, ami a haza talajából él és táplálkozik, abból a talajból, amit a száguldó harcparipák patái az ősek vérvél és esontjaival összegyúrtak.

Minden más nemzeti ideált, amit ezzel a magyar nemzeti ideállal a haza földjén szembeállítanak, össze kell törni, össze kell rombolni, mert az idegen nemzeti ideálok megteremtése és imádása nálunk hűtlenséget, lázadást jelent; hűtlenséget és lázadást az igazság, a történelmi múlt, az ország ezredéves alkotmánya, a magyar szent korona ellen.

És a magyarnak törekednie kell a nemzeti ideál fenntartására, annak szükséges voltát bele kell oltania minden agyba, hogy a szívek annak átérzésében összeforranak. És össze kell törnie minden törekvést, ami a nemzeti állam megsemmisítésére törekszik. Mert nem egészen áll a tétel, hogy azé az ország, akié a föld, mert az ország azé, aki a földhöz tapadó tradíciókat bírja és fenntartja, aki lelkesül azért az ideálért, amit a hazafiak vérvél összegyúrt földből a nemzeti tradíciók megteremtettek.

Ugy látjuk, már erősen döngetik a magyar nemzeti állam fundamentumait. Sokan az épület fedélzetét bontogatják, mások égő csóvával járnak körülötte. Hogy a romlás helyén, a romokon az újkor nagy köműves mesterei mit fognak majd felépíteni, arról sem nekünk, sem nekik halvány fogalmunk sincs. Egyelőre fődolog a romlás, a magyar nemzeti államnak, bevált erkölcesének és intézményeinek lerombolása, majd aztán csak lesz valahogy, mert sohasem volt úgy, hogy valahogy ne lett volna.

Terka alig tudta megkérdezni:

— Feleségül akar venni? . . .

A hirtelen jött kérdésre nem tudott mit mondani a férfi. Habozott. Meglepődött. Nem tudott már mit mondani. Nem talált hirtelen megfelelő kifejezést arra, amit mondani akart. De aztán mégis csak megmondta:

— Barátnőm lesz, édes kis barátnőm. Lássá kicsi Terka, a házasság voltaképpen nem más, mint formasság; a lényeg a fő, hogy mindig együtt legyünk. Egymáséi. Boldogok, naepon boldogok. Maga elképzelni sem tudja, milyen boldogság vár magára, ami gyönyörűséget, jóságot az élet nyújthat, annak mindennek osztályosa lesz, ha velem jön, édes kicsi Terka . . .

Terkának elsédült a feje. Ennyi ígéretről, forró csábítástól, hogy is ne szédült volna el! Először ugyan, kiáltani akart, mert egy pillanatra fellázadt a tisztasága, érintetlensége, azt akarta mondani: nem, nem megyek, hagyjon el, látni sem akarom többet, soha . . . De azután eszébe jutott, hogy akkor mindennek vége. És ő belehalna abba. Nem tudná elviselni a választ. Az rettenetes, iszonyu lenne . . . Nem szólt hát semmit, csak lehajította fejét a férfi széles vállára . . .

Hulltak, hulldogáltak a fehér akácvirágszirmok, a nap meg arany sugarakat szórt a Terka hamvasszőke hajkoronájára.

Tavasz volt . . .

Ezer esztendőn át megfértünk ebben az épületben s benne a körülményekhez képest még boldog napokat is éltünk, sőt a magyar még erős is volt. Voltak még ideáljai is: a haza, a vallás, a család körül. Es voltak erényei: a hazaszeretet, önfeláldozó hősiesség, a nemzeti tradíciókhoz való hű ragaszkodás, a női erények megbecsülése és ideáljaiért erényei folytan tudott dolgozni, szenvedni és meghalni.

Ma már más nemzedékek kerültek felszínre, más jelszavakkal. És ez a modernizmus porba akar dönteni mindent, ami tegnapi. A nemzeti ideálokkal, a polgári erényekkel, a régi erkölcessel szembe állítják az érzéki gyönyöröket, a gyomrot és a nemi érzést, ezeknek kielégítése elsőrangú kérdéssé fejlődött, amely felrug minden ideált: hazát, vallást és családot és minden nemesebb érzést, erényt, ami az emberi társadalmat elválasztotta az ösztönei után induló állati társadalomtól. A modernisták előtt a nemzeti múlt, a nemzeti tradíciók értéktelen ködfátyolképek, a nemzeti zászló, amelynek diosdéses fenntartásáért százezrek vérezték el, rongy, színes szatócsportéka, amit porba lehet taposni. Ki beszélhet ma erényekről, amikor minden állami rend voltaképpen az emberi szabadság ellen intézett merénylet, mert hiszen ma már az ember egyformán szabad, szabadgondolkodó tetteiben nem korlátozható független egyed.

És ennek az új iránynak segít

ma már újságíró, költő, színpad, mozi és minden más, aki nem akar öreg bácsi, megkérgesedett agyu avitikum lenni.

A francia forradalomban, amikor minden ideált leromboltak s a tömeg-erő mindenhatóságát emelték uralomra, az emberek lelkében nagy üresség támadt és úgy találták, hogy az emberi lét ilyen formán sivár és céltalan. Az a festett donna, akit a mindenható tömeg-erő oltárra emelt, hogy Istenként imádják, nem tudta az embereket még 24 óráig sem boldogítani s a nép képtelen volt régi ideáljaihoz visszatérni. A tömegnek minden ily lázadása régi tradíciók, az erkölcsi rend ellen, csak rombolással járt, mert a tömeg csak rombol anélkül, hogy magától valamit építeni tudna. A világ tömegforradalmi után a durva rombolások omladékait mindig a józan ész távolította el és azok helyébe a tömeggel teremtett új alkotásokat.

Ma már Magyarországon a magyarságot illetőleg minden ki van kezdve. Ki van kezdve a magyar hazafiság, a magyar erkölcs, a magyar szupremácia. Már pedig ez az állam csak mint nemzeti magyar állam képes az emberiség javára szolgálni. A magyar hegemonia megszűnésével az állambomlás maga alá temet mindent, amit ez az állam egy ezredéven át megteremtett s akkor bármely honpolgár bátran felkiálthat: Finis Hungariae!

A monarchia első háborúja Oroszországgal.

Irta: Dr. Kossuth János.

— márc. 22.

A történelemben kevésbé járatosak előtt alig ismert az a hadjárat, amelyről itt röviden megemlékezni akarunk. Az iskolai történetírás említi ugyan, de csak mint lényegtelen epizódot, hogy 1812-ben Ausztria, I. Napoleon szövetségeseként bevonult körülbelül 35000 főnyi seregével Oroszországba. De arról, hogy az a hadsereg mit művelt s hogy mit szenvedett, alig találunk említést. A katonacászárs és a francia Grand-Armeé katasztrófája mellett jóformán kiesett a történelemből az egész epizód. Nem érdekelten azonban tudni, hogy miként viaskodott a régi osztrák hadsereg a számra csaknem háromakkora orosz sereggel, olyan körülmények között, amelyeknek nehézségei a hihetlenséggel voltak határosak. De különösen bennünket zemplénieket érdekelhet, miután azon hadjáratban az akkor jelentékeny részében zempléni fiukból rekrutázott 34-ik gyalogezred ugy az elképzelhetetlen fáradságok leküzdésével, mint ellenállhatatlan szuronyrohamaival fényes tanúságot tett derékségéről.

A herceg Schwarzenberg parancsnoksága alá helyezett 2 gránátos, 2 vadász és 23 lövész zászlóaljából, 42 eskadron lovasságból, 60 ágyu erősségű tüzérségből álló hadsereg 1812. évi június 9-én vette az indulási parancsot, hogy gyors menetben Lublinnál csatlakozzék a Reiner tábornok által vezényelt ezász segédcsoportokhoz. Már ez a mars kegyetlen próbára tette a csapatokat, miután a homokos területen naponként 30–35 kilométert kellett hátrahagyniok. A forróság, a vízhiány, az élelmezés nehézségei gyorsan felszaporították a maródiákat, akiket a kulturálatlan vidéken alig lehetett megfelelően ellátni. Mire Schwarzenberg herceg elérhette volna a szászokat, akikhez csatlakoznia kellett, azok egy része már az oroszok foglya volt, a másik részük futva menekült az osztrák sereg felé. A francia főhadiszálláson

ugyanis teljes tájékozatlanság uralkodott afelől, hogy minő orosz erő várja a Bug mellett a szövetségeseiket. De meg talán nem is sokat törődtek ott velük. Pedig Tormassov és Tschitschakoff orosz tábornokok már akkor 70 ezer főt meghaladó sereget vezényeltek. Ezekre bukkant az osztrák sereg, amelyeket részenként a manővrozással visszazűzött, majd Novoselki és Ör községeknek ütközött meg az előhaddal, amelynek oltalma alá volt helyezve az orosz tábori szekerészet egy nagy része. A terep mocsáros volt, az oroszok abban bizakodtak, hogy az átláthatatlan semlyék fel fogja tartani az osztrák hadsereget. Egy orosz vadászvezred vetette magát az elővonuló, de a megáláthatatlannak tartott lép által feltartóztatott osztrák elő. Két 34-es század azonban keresztültörtetett s vad rohammal vetette magát a muszka vadászokra, akik aztán feladták állásukat, futva menekültek, 300 podgyászos szekerüket martalécul hagyták a magyar bakáknak. Aug. 15–16-án Diwin környékén vívtak elkeseredett csatát az oroszokkal „kötésig érő” mocsarakon rohanva keresztül s utoljára is futásra kényszerítették az oroszokat. Az első napon a 34. gyalogezred egymaga 160 embert veszített.

A visszavonuló orosz hadsereg a Wyzwai erdőben foglalt erős állást, ahonnét augusztus 25-én iszonyu fáradsággal késő estig tartott véres ütközet után kényszerítették elvonulni.

A hadjárat szeptember folyamán esupán az elűzött orosz hadsereg megfigyelésére szorított, miután ugy a közbejött események (a bukaresti béke) mint főleg a sereg elégtelen száma lehetlenné tették hg. Schwarzenbergnek a további támadást.

Október 8-án Tryszner mellett vívtak kemény csatát, ahol egy megérsített major ostrománál az egyik 34-es zászlóalj parancsnoka, Mazur is elesett. Az oroszok elkeseredett szuronytámadással üzetek ki a rögtönzött erősségből. Okt. 18-án Biatka, nov

Legujabb divatú kalapok,
nyakkendő, fehérnemű, stb. uridivatcikkek legjobb minőségben

Szenes Lipót uridivat üzletében Sátorajauhelyben.

Tavaszi felöltők. — Férfi czipó különlegességek.

17-én Jasenovicza, nov. 18-án Rudnia mellett folytak véres csaták, amelyek egytől-egyik az oroszok vereségével végződtek. A 34. sereg 2. zászlóalja, amelyik már csak 360 harcra képes embert számlált a nov. 18-iki Rudnia mellett vívott ütközetben 88 embert veszített. Meg kell azonban adni, hogy az oroszok keményen megállták helyüket. Azért voltak az egyes ütközetek annyira emberirtók. (Ezen csatározások után az ezüst vitézségi címmel kitüntetettek között találjuk „E. Horváth” köztisztet, aki ujhelyi fiú volt). Közben eldőlt a franciák sorsa. Az osztrák sereg visszavonult Varsó felé. A legiszonyabb tél sem engedett pihenőt az agyon fáradt katonáknak. Leszakadt a lábhegyek, úgy hogy nyersbőrrel hevenyészett bocskorokba voltak kénytelenek kisebesedni, fagyos lábukat takarni. De leszakadt róluk a ruha is. Nyers juh irhával takarták be testüket a menetelő katonák, akik naponként fél font kenyérről táplálkoztak, nagy ritkán kevés hussal is. Temérdek ember pusztult el. Elvégre is az a tél volt az, amely Napoleon fél milliónál nagyobb seregét teljesen megsemmisítette. A források szerint a nem embernek való fázadalmak, hideg és rossz táplálkozás miatt kezdett a fegyverem is bomladozni s csak a tisztikar emberfeletti fázadása mentette meg a sereget a katasztrófától. Érdekes, hogy a fázadalmakat, nélkülözéseket aránylag legjobban a magyarok bírták ki. A szászok, csehek sőt még a lengyelek is kivétebb mutatók voltak keményeknek. A fegyverem bomladozása azonban leginkább a magyaroknál mutatkozott.

1813. január 30-án léptek fegyverszünetre s az vetett véget a hadjáratnak. A sereg fedél alá jutott, de csak májusban érkezett vissza galíciai állomáshelyére a 34-ik ezred leolvadt főre. Ebből is beteg volt 4 tiszt és 555 ember. Az ezred híres gránátos divíziója 200 emberre apadt. El lehet képzelni a többi ezredek veszteségét, amikor a legkeményebb enygyre megtogyatkozott.

A hadjárat tulajdonképpen a Napoleon hatalmi örjögésének hozott áldozat volt. Kár volt a sok derék harcosért, akik ezrivel veszték oda. Hiába való volt a példátlan strapabírás, hiába a rettenthetlen bátorság. Sőt még az erkölcsi előismerés, a dicsőség is véka alá rejtett lánggá lett. Alig tud róla a történelem.

Hanem az oroszok bizonyára emlékkübe tartják azt az első vizitet. Egyetlen ütközetet sem nyertek. Két zászlójuk esett zsákmánnyul, amelyek a bécsi Arsenal tropheum gyűjteményét díszítik. S habár a dicsőségből nekünk a kvóta arányában sem jutott, de azért jól esik a magyar embernek amikor a hg. Schwarzenberg jelentését olvassa a magyar katona dicséretéről. Mert ott aztán már nincs kvóta szerint való osztzkodás.

Bokor rózsák

(gyökérbe szemezve)

a legjobb új és régi Tea, Teahybrid és folyton virító Remontans fajokban:

Egy éves szemzés erős 10 db 5 kor., 100 db. 40 kor.

Két éves igen erős bokrok 10 db. 6 kor. 50 fill., 100 drb. 60 kor.

A bokor rózsák szebben és háládatosabban virítanak, kevesebb gondviselést igényelnek és sokkal tartósabbak mint a magas törzsűek. Ültetéskor a szemzés 4-5 cm-terre a föld alá teendő; első évben bőségesen locsolni, télre befedni úgy kell, mint a szőlőt szokás. Készlet csekély, ennél fogva mielőbbi megrendelés ajánlatos. — **Canna gumók** a legjobb nagyvirágú Crozy-fajokban. **Kállay György kertészete Kálló-Semjén.**

Ujhelyi sportélet.

Nagy szezonra készülődik a SAC. — Érdekes football-események előtt. — A felpeszszülő sportélet.

Minden jel arra mutat, hogy az idei szezonban hatalmasan fellendül Ujhelyi sportélete, amely eddig meg lehetőséget szegényes keretek között mozgott. Nem mintha nem volnának nálunk is elegendő, akik lelkesedéssel, szeretettel karolják fel a nagyjelentőségű s minden valamire való városban előkelő szerepet játszó ügyet, a sportot, hanem főleg a mostoha anyagi viszonyok miatt. A pezsgő, élénk sportéletnek, mint már sokszor hangoztattuk, első feltétele, egy megfelelő, alkalmas módon berendezett sportpálya és épen ebben volt hiány mindmáig, azonban remélhető, hogy most már ezen is segítve lesz. Ha nem is valami nagyszabású sporttelep létesítéséről van szó, — pedig előbb-utóbb ennek is el kell következnie, — de a legnépszerűbb s ép ezért legfontosabb ágnak, a footballnak reméljük, ezidén már meg lesz a maga rendes, bekerített, alkalmas pályateret. És már ettől az egy tényről a sportélet nagymérvű fellendülését várhatjuk, ennek révén pedig a többi sportágakban is fejlődésre lehet reményünk. Az alábbiakban egyébként sportéletünk egyik agilis résztvevője és intézője mond el az ujhelyi sport köréből érdekes dolgokat:

A SAC. pályaépítése.

Alig négy esztendeje alakult meg a Sátoraljaujhelyi Atletikai Club és már is egyike a vidék legagilisabb és legéletrevalóbb sportegyesületeinek. Ereje és életképessége mellett mi sem bizonyít jobban, mint az, hogy eddigi szép eredményeit a legmostohább viszonyok közepette, anyagi érdeken való teljes nélkülözések mellett, egyedül tagsági díjaira támaszkodva és rendes sportpálya nélkül érte el.

És hogy nem emelkedet eddig arra a nivóra, amelyre a benne rejlő erőnél fogva hivatva van emelkedni, az csak azoknak a szerencsétlen külső körülményeknek a rovására írható, amelyek a pálya fentartása miatt lekötik minden erejét. Minden törekvésnek, becsületos igyekezetnek, hogy ez a Club virágzó, életerős sportegyletté legyen, kerékkötőjévé válnak ezek a szomorú körülmények.

Annai felajdulás után a pályaépítési kérdés túleretté vált és több félre nem tolató. A Club most három esztendei küzdésem munka után meg akarja valósítani régi tervét és magának otthont, sporttelepet szándékozik építeni.

A sporttelep tervei már készen vannak. A rendelkezésre álló anyagi erő azonban még pótlást kíván. Négyezer koronára van szüksége, hogy a város tanácsa által a Szabadság-téren átengedett területet rendes sportteleppé és versenypályává átalakítsa.

Ennek az összegnek az előteremtésére a SAC. részvénytársaságot szándékozik alapítani. E célból 200 drb. egyenkint 20 kor. névértékű névre szóló részvény jegyzésére bocsát ki aláírási felhívást. A jegyzett részvények értéke két részletben fizetendő és pedig az aláíráskor 50%, attól számított 30 nap múlva a hátralék. Sátoraljaujhely város társadalmi bizonyára sietni fog ezen kulturális ideát támogatni és ennek a nagyra hivatott kulturális intézménynek, sporttelepe kiépítéséhez segítségül állani.

Nem adományt kér a SAC., csak befektetést, mert hisz a részvénytársasági alap és szervezet biztosítja a

befizetett összeget, sőt a SAC. igyekezni fog a részvényesek megfelelő anyagi hasznát is biztosítani.

Ha sikerül a pálya felépítése, ezzel új munkaköze és kitartás támad a már-már csüggedő és ernyedő területben és a SAC. működése győnyörű perspektívában fog kibontakozni

Küzdelem a réten.

A dohánygyár mögötti gyakorló téren van az ujhelyi „grundok királya”. Nagy területen folyik itt a játék. Legalább tíz mérkőzést bonyolítanak le rajta délutánokint a footballjövendő Slozójai. Tacsvonal persze nincs, se büntető terület. Ruhahegyek jelképezik a goaloszlopokat s gyakran megérik, hogy a lerohanó csatár magával söpri az egész kaput. Öröm nézni, hogy milyen ügyesen mozognak az apró csatárok meg hátvédek.

Végignézttem itt egy mecesset, amelyben egy alsó gymnasiumi válogatott csapat állott szemben a polgárival, az utolsó percekben eldöntetlenül 4:4-re állott a küzdelem. A gymnasium támadott többet, de a polgári iskola kapusa bravurosan védte a ruha hegyeket. Végre is a hátvédek „határozatlanságán és habozásán” vesztett el a mecs.

Egy kritikusi percben, éppen mikor büntető rugást rendelt el a bíró, egy gyümölcsös kofa jelent meg a pályán. A polgárista-backek vették először észre. Hosszas kutatás után kihalásztak 2 krajcárt s tárgyalni kezdtek a mozgó gyümölcskereskedővel. Az ellenfél közepesátára már rugni készült és még nem volt eldöntve az adás-vételi ügy. A két hátvéd még habozott, hogy almát vagy narancsot vegyen-e? Mikor a körülmények alapos mérlegelése után az alma mellett döntöttek, — a mecs sorsa is eldőlt. A gymnasium centre gölt lött a nem eléggé védett kapuba.

Igy vesztett el a mecs, mint sok nagy football mérkőzés, a védő játékosok határozatlansága miatt. Csak hogy amíg az „igazi” küzdelmekben egy elkészült mozdulatban vagy ráfutásban nyilvánul a „határozatlanság”, addig a réti kis hőseink csak abban, hogy narancsot vegyenek-e a kofától, vagy almát.

A SAC. programja.

A SAC. idei football-mérkőzéseinek programja nagy kereteiben már elkészült. A szakosztály intézője nehéz munkáját oly sikerrel oldotta meg, hogy ez a szezon is mindenben méltó lesz a SAC. eddigi szerepléséhez. Méltó lesz a csapat hatalmas sportközönségéhez is, mely mindenkor oly hű ragaszkodással és szeretettel támogatja minden sportmunkájában. Ebben a támogatásban bizva, nyáron a budapesti FTC. és a MAC. csapatainak lehozatalával fog kedveskedni a sportközönségnek. Tavasszal nagyobb attrakciók azonban nem lesznek, miután a csapat tavaszi bajnoki mérkőzéseit más városokban kénytelen lejátszani, de meg a sporttelep építése is akadályozza a nagyobb mérkőzések megrendezését.

A SAC. csapata azonban már most is szorgalmasan treniroz pályáján és a Kassai Atletikai Club ide szakadt nagytudású csatárnak, Hericz Géának amatőr trénerkedése a csapat játékbéli tudásán hamarosan meg fog látszani és a mérkőzések győzelmének megszerzésében nagy segítségére lesz.

Steckenpferd

liliumtejszappan

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrpolására, mit számtalan elismerő-levelel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszert- és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézpolásra a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

HIREK.

A kereskedelmi iskola ügye

A polgármester a képviselőtestületi tagokhoz.

— márc. 23.

Farkas Andor polgármester a városi hivatalos lapban hosszabb tájékoztatást tesz közzé a kereskedelmi iskola égetően aktuális ügyéről s ebben többek között ezeket mondja:

Tekintettel a miniszter legutóbbi intézkedésében adott határidőre, a következők elhárítása céljából föltétlenül szükséges, hogy a képviselőtestület a legközelebb tartandó közgyűlésen az építkezés ügyében véglegesen döntsön s arról, hogy a város közönsége ezen rendelkezésnek eleget tett, a miniszternek még e hónapban jelentés tétessék.

A határozathozatalhoz szükséges tudnivalókat a következőkben ismeretem.

Általánosságban a jelenlegi nehéz pénzügyviszonyokra való utalással felhívom a t. Képviselőtestület figyelmét arra, hogy az építkezés idejében való megkezdése az állam segítségére nélkül nem lehetséges.

Ezzel a körülménnyel számoltam akkor, amikor állami kölcsön kieszakölése iránt lépéseket tettem s mikor a város közönsége nevében megfelelő államsegély engedélyezése iránt folyamodtam.

A fedezet kérdéséről szólva, a tényállás jelenleg az, hogy a múlt évben a vallás- és közoktatásügyi miniszter értesítette a város közönségét, miszerint hajlandó az iskola céljaira az országos tanári nyugdíjalapból 200,000 korona kölcsönt engedélyezni 5%-os kamattal és megfelelő pupilláris biztosíték mellett. A kamattal leszállítása és a pupilláris biztosíték mellőzése érdekében tett lépések a nehéz pénzügyviszonyok s a törvény imperatív rendelkezése miatt sikerre nem vezettek. Nincs tehát más hátra, ha az iskolát kellő időben felépíteni s ezzel fennmaradását biztosítani akarjuk, minthogy az engedélyezett kölcsönt a jelzett feltételek mellett vegyük igénybe.

Ezeket tartottam szükségesnek általánosságban előterjeszteni. Az a kéresem most már, méltóztassanak a határozathozatalnál különös figyelemmel lenni arra, hogy az építkezés helyének kérdése szerencsésen oldásék meg és pedig két főszempontból:

1. Olyan telek jelöltessek ki, mely a Pesti magyar kereskedelmi bank által a lekötésből kibocsáttatván, az emelendő épülettel s a város egyéb időközben szerzett (le nem kötött) ingatlanával együtt pupilláris biztosítékul szolgálhasson, azaz 600 ezer koronára felbecsülhető legyen;

2. olyan telek jelöltessek ki, a melyen való elhelyezése az iskolának tanulmányi szempontból sem kifogásolható.

Ekként összegezve a város és iskola nagyfontosságú érdekeit, sikerülni fog olyan megállapodásra jutnunk, mely a közérdeknek mindenben megfelel.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnepek miatt folyó hó 29-én, szombaton fog megjelenni.

— Chudovszky dr. a berlini sebészkongresszuson. Dr. Erzsébet-kórház tudós igazgató-főorvosa, dr. Chudovszky Móric ma, szombaton délután Berlinbe utazott, ahol a német Sebész-társaság nagygyűlésén vesz részt. Dr. Chudovszky körülbelül tíz napig lesz Ujhelytől távol.

— Wersebe báró temetése. Báró Wersebe Hartvig nyugalmazott tábornoknak, akinek halálát mult számunkban jelentettük és aki pár évtizede a megyénkbeli Bacskó községben élvezte családjával körében a nyugalom

napjait, temetése f. hó 18-án délután három órakor folyt le a környék intelligenciájának és nagyszámú közrendű népek élénk részvételével. Jelen volt a hadsereg képviselőiben **Boroovics Szvetozár** kassai hadtestparancsnok hadsegéddel. **Ferenc Ferdinánd** trónörökös, kinek a tábornok valamikor ezredese volt sürgönyileg fejezte ki részvétét és diszes koszorút küldött egykori ezredese koporsójára. A temetési szertartást a család kívánására **Péter Mihály** gálszécsi református lelkész végezte a kastély egyik termében, a halotti beszédet magyarul és az imát a német ajku gyógyszerész családra való tekintetből németül tartván. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy **Boeckayék** óta, akik e kastélyt s a hozzátartozó javakat bírták, — a minek immár több mint kétszáz esztendeje, — ez volt az első protestáns temetés a Boeckay kastélyban.

— **Főorvosi kinevezés.** Zemplén vármegye főispánja dr. **Widder Márk** nagymihályi járásorvost tb. vármegyei főorvossá nevezte ki.

— **Jutalmaz a miniszter.** A kereskedelmi miniszter a napokban érkezett leiratában értesítette a kassai kereskedelmi és iparkamarát, hogy az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és jó magaviseletének jutalmazására a kamara területére négy, egyenkint egyszáz koronás állami jutalomdíjat rendszeresített. A jutalmazott munkások mindegyike a jutalomdíjon kívül a jutalmazás tényét és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A jutalmazások iránti javaslatétel és a jutalmak kiosztása a kereskedelmi és iparkamara feladatát képezi.

— **Harszerű lögyakorlatok.** **Miklós** őrnagy, az Ujhelyben állomásozó honvédszázalaj parancsnoka értesíti a közönséget, hogy f. hó 31-én a 3. század délelőtti félkilencetől déli 12 óráig harszerű lögyakorlatot fog tartani, mely alkalommal veszélyeztetett helyek: Hatfa-fürdő, Deszkás, Strekó magaslatok, Kistoronya község, Deszkáshegy és Farkastető hegyek. A közönség saját érdekében cselekszik, ha a jelzett időben a veszélyes helyeken nem közlekedik.

— **Footballmérkőzések.** A Sátoraljaújhegyi Vasutas Sport Club f. hó 25-én, kedden tartja mérkőzését a Miskolci Vasutas Clubbal a vasutas serlegért, 30-án pedig a Kassai Kereskedők Körével a bajnokságért. — Mindkét mérkőzés a Dókus Gyula-utcai pályán d. u. 3 órakor kezdődik s a belépti-jegyek ára: ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér, deákjegy 20 fillér.

— **Városi mérnökök kongresszusa.** A városi mérnökök a múlt év folyamán Budapesten tartott kongresszusukon elhatározták a városi mérnökök országos szövetségének megalakítását. A szövetség alapszabálytervezete már elkészült és annak megvitatására, valamint a szövetség megalakulására április 6-ikára országos kongresszusra hívták össze az ország mérnökeit. A Magyar Mérnök- és Építész Egylet Reáltanoda-utcai nagytermében délelőtti tíz órakor lesz a kongresszus, amelyen ezenkívül még a városok törvényének alkotása ügyében a belügyminiszterhez intézendő feliratot is meg fogják vitatni.

— **Huszonöt éves egyesület.** A helybeli „Benoth Zion Izr. Nőegyesület” ez évben tölti be fennállásának 25. évét. E negyedik század alatt rendkívül áldásos tevékenységet fejtett ki szegények, elhagyottak támogatásával, segítségével. Mint a legutóbbi, e hó 12-én tartott évi rendes közgyűlésen felolvasásra került pénztári jelentésből kitűnik, a lefolyt évben 2053 kor. kiadása volt az egyesületnek; ebből csaknem 90% jótékony célra fordult. Szegények istapo-

lásán kívül gondot fordít az egyesület a gyermekvédelemre, továbbá köznevelődési célokra is áldozatot hoz. Bár címében benne van az „izr.” jelző, 1910 ben módosított alapszabályai értelmében nem szorítkozik pusztán e vallású szegények istápolására, hanem felekezeti különbségre való tekintet nélkül gyakorolhatja a jótékonyt. Ez idő szerint 38 szegény családnak juttat kisebb-nagyobb havi rendes segélyt, azonkívül esetéről-esetre sokat segít rendkívüli segéllyel. A lefolyt 25 évben **Friedmann Abrahamné**, **Grück Adolfné** és **Lipschitz Adolfné** urnők állottak az egyesület élén. Tagjainak száma 220. Az egyesület érdekében vagy a közjótékonyt terén kiváló munkásságot kifejtett egyének köréből 4 tiszteletbeli tagja van az egyesületnek: gróf **Wallisz Gyuláné**, néh. **Dókus Gyuláné**, öz. **Grusz Benjáminné** és **Hazai Samuné**. Az alapító tagok száma 12. A legutóbbi rendes közgyűlés bizalmát és elismerését nyilatkoztatta az egyesület vezetőségének a tapasztalt buzgóságért és elért sikereikért. A tisztújítás során újabb és egyhangulag megválasztotta az eddigi vezetőséget. Eszerint az egyesület elnöke további 3 évre **Lipschitz Adolfné**, alelnökök **Schweiger Ignác** és **Alexander Lipótné**, pénztáros ifj. **Deutsch Simonné**, titkár **Alexander Vilmos**, ellenőr **Klein Izidorné**, propaganda bizottsági elnök **Hazai Samu** elné, pénztárvizsgáló bizottsági elnök dr. **Friedmann Benőné**, e bizottság tagjai **Alexander Vilmosné** és **Schweiger Márkusné**, jegyző **Gárdos Mór**.

— **Szegény ember baja.** **Molnár János** alsóbereczkii szegény földműves talán egyetlen vagyonát képező két lovát hajította haza a királyhelmezi vásárról, hol sikertelenül próbált tudni rajtuk, mikor **Bodrog-szerdahely** és **Alsóbereczki** között a két ló egyszer csak megugrott és csakhamar eltűnt a kétségbeesett szegény ember szemei elől. Nagy bajával most a szolgabírói hivatalhoz fordult, hogy talán ott majd megkerítik az elszaladt vagyont.

— **Tűz az asztalosműhelyben.** Tegnapelőtt éjjel félegy óra tájban tűzjárma zavarta meg az Otthon kávéházban mulatókat. Az udvarban van ugyanis **Blum Géza** butorkereskedő asztalosműhelye, mely eddig ismeretlen okokból kigyulladt s igazán a legnagyobb veszedelemmel fenyegette a szomszédos épületeket. A tűzoltóságot ifj. **Csoltó József** éjjeli ügyeletes tisztviselő értesítette a tűzről s a tűzoltóság azonnal a helyszínén termett, de szerencsére már nem akadt dolguk, mert a lakók és a kávéház vendégeinek azalatt sikerült eloltaniok a veszedelmes tüzet. A kár jelentéktelen.

— **Tolvaj cseléd.** **Reichard Armin** zálogháztulajdonos értesítette a rendőrséget, hogy **Török Károlyné**, cipész neje elzalogosított nála tegnap 6 koronáért egy több mint 200 koronát érő briliáns gyűrűt. A rendőrség nyomozni kezdett és a következő érdekes dologra akadt: **Hunyadi Róza** 17 éves deésházi származású cselédleány, ki pár hete **Zinner Henrik**nél szolgált, csináltatott egy pár cipőt **Török Károly** cipésznek. Pénze azonban nem volt elég, ellopott tehát a gazdájától egy gyűrűt és azt azzal adta oda **Török**nek, hogy zálogosítsa el oly értékben, mint amennyivel tartozik még a cipőért. Így került azután a 200 koronás briliáns gyűrű 6 koronáért a zálogházba. A tolvaj cselédet átadták a kir. ügyészségnek.

— **Mertz, Herh, Merh, vagy Hertz** Ezen névtalálgatások valamelyike egy nagystilű szélhámosnak, egy pénzhamisítóknak a nevét rejti magában. A kolozsvári rendőrség küldötte a titokzatos körözvényt az ujhelyi rendőrségnek, mely szerint **Mertz, Herh, Merh, vagy Hertz** Károly állítólag budapesti születésű, 38—40 év körüli, nőtlen kőfaragó, szobrász, vésnök, aranyműves, magyarul, németül, franciául, olaszul, románul, angolul be-

szélő pénzhamisítót keresik, aki sárga bőröndjében pénzhamisításhoz szükséges acélgépeket hord magával. Furcsa ember lehet ez a pénzhamisító ur, ez a minden nyelvet beszélő szélhámos, ez a feltétlenül zseniális gazember, akiről a rendőrség tudja, hogy sárga bőröndjében acél-gépeket cipel magával menekülés közben. Ha a rendőrség a körözvényt e megállapítása alapján igyekszik elcsipni **Mertz, Herh, Merh** vagy **Hertz** urat, bizonyára mindenki mást elfoghat, csak éppen a körözött urat nem.

— **Szaktanfolyamok a kassai ipariskolában.** A kassai m. kir. állami felső ipariskolán folyó évi április hó 1-én gázmotorkezelő tanfolyam nyílik meg mely május hó 6-ig tart. Ennek a tanfolyamnak célja az, hogy a gáz-, benzín-, kőolaj- és szeszmotorok szerkesztésével, működésével és kezelésével megismerkedhessenek azok, akik ilyen motorokat üzemen tartanak, kezelnek vagy kezelni szándékoznak. A tanfolyamra felvehető gázmotortulajdonosok, gázmotorkezelők, gépészek, géplakatosok, és általában oly egyének, kik ilyen motorok készítésével vagy kezelésével foglalkoznak vagy foglalkozni kívánnak. A felvételnél előnyben részesülnek azok, akik három havi gyakorlatot mutatnak ki a gázmotorkezelésben továbbá azok, kik géplakatos- vagy gépkezelő-tanfolyamot végeztek, vagy ezekkel egyenlő értékű ismereteket igazolnak.

Ugyancsak április hó 1-én villamos szerelői szaktanfolyam nyílik meg Kassán, mely heti 10 órával 6 hétig tart. Ez a tanfolyam azok számára való, akik villamos vezetékek szerelését, villamos gépek, készülékek mérőeszközök stb. áramkörbe való kapcsolását, üzembehelyezését és kezelését kívánják gyakorlati uton elsajátítani. Az oktatás elméleti tanításból, laboratóriumi gyakorlatokból és demonstrációkból áll, s azt az esti órákban tartják. Felvételnél olyan iparosmesterek és segédek, akik dinamógépkezelő tanfolyamot végeztek, vagy annak megfelelő ismeretekkel bírnak.

— **Ünnepség Ladamócson.** Az alig egy hónapja alakult „Ladamoci ref. ifj. Olvasókör” f. hó 16-án fényesen sikerült ünnepélyt tartott, a melynek keretében a március 15-iki nagy nap s a szabadságharc dicső eseményeinek emlékét sok szépen sikerült felolvasással, szavalattal, ének számmal igyekezett feleleveníteni. Az ünnepélyen **Bornemissa István** ref. lelkész tartott ünnepi beszédet, szavaltak: **Vasó Bert**, **Szalontay Lajos**, **Kövér Gyula**, **Kormos Géza** és **Lévai Lajos**.

— **Betörők Homonnán.** A homonnai uradalmi faraktár iroda helyiségét a napokban feltörték, s onnan egy fegyvert, 15 méter gépszíjjat és egy csavarhuzót vittek el. Ugyanazon éjjelen **Mandel Samu** vendéglős ablakának vasrácszatát kezdték fesszegetni, de mivel a vendéglős akkor véletlenül felkelt a betörők elmenekültek. Reggel a vendéglős előtt találtak egy csavarhuzót, mely azonos az uradalom irodahelyiségéből ellopotttal és így minden kétséget kizárólag beigazolást nyert, hogy ugyanazon tettesek garázdálkodtak mindkét helyen. A csendőrség a legnagyobb eréllyel folytat most nyomozást ez ügyben.

— **Alkalmi vétel.** Egy jó karban levő zongora elköltözés miatt jutányos árban eladó. Bővebbet a kiadó hivatalban.

— **Üzelmek a gazdák rovására.** Gazdáink nem képzelhetik, hogy a tavalyi esős őszt követően milyen nagy tömegben hoznak az idén forgalomba részint jóhiszeműleg, részint tudva csekélyebb értékű, sőt egészen értéktelen magféléket. Minél alacsonyabb árakon kínálják, annál biztosabb, hogy például a repámag, melyből a hirhedt bizenai hibás, selejtes áru több ezer zsákkal van a vidéken elhelyezve, legtöbb esetben dohos és általában igen rosszullat csirázik, sőt az északnémetországi között is van ilyen

elég az idén. Ami pedig a lóherét, illeti, köztudomású, hogy a múlt napokban érkezett Fiumén át Magyarországra mintegy 20 vagon olasz rostaalja, melynek az a hivatása, hogy honi lóheré közé kevertessék. Nem is szólva a lucernáról, melyre nézve az „Erdélyi Gazda” szaklap március 16-iki számában is megírta, hogy a teljesen értéktelen turkesztáni lucerna nagy tömegben került Bécsből magyar vidéki kereskedőkhez. Jó lesz tehát nagyon vigyázni, maradjunk meg a régi megbízható cégeknél és ne üljön fel se kereskedő, se gazda az említett igen alacsony ajánlatoknak, melyeknek célja nem egyéb, mint a hasznavehetetlen portékán akármilyen áron tudni. Ha gazdáink nem elég óvatosak, akkor nagy bajok lesznek és csodákat fognak ez évben tapasztalni.

— **Az orvosvilág egyhangú véleménye,** hogy manapság a gyermektáplálás csak úgy lesz tökéletesen végrehajtható, ha az elválasztás pillanatától kezdve a gyermekek **Phosphatone Faliere**-el lesznek táplálva. E kiváló tápszer értéke megbecsülhetetlen, a gyermekeket a fogzás nehéz időszakán zavartalanul segíti keresztüli és a fejlődés biztosításánál elsőrangú szerepet játszik. Nemesek eszemők, de serdülő gyermekek is szeretik a **Phosphatone Faliere**-t, mert a leghatásosabb tápláló anyagokat tartalmazza.

— **Irnok kerestetik** jegyzői irodába. Napidíj 2 korona és szabad lakás. Cim a kiadóhivatalban.

— **Szépérek és életbölcesség** jellemzi mindazokat, akik cipőket beronzva viselik. Az új **Berson gummi-sarok** rugékony és elpusztíthatatlan.

— **A Krieger-féle tokaji china vasbor** nem támadja meg a fogat, nem terheli meg a gyomrot és ezért az összes vaskészítmények között az első helyet foglalja el. Világszerte évtizedek óta használják a vérszegénység-ből eredő összes bajoknál, étvágytalanság, gyomorhaj, mindennemű testi gyöngeségnél és gyengén fejlődő gyermeknél. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű és hatása biztos. Üvege 3 korona 20 fillér a gyógyszerárakban. Póstan küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után **Krieger gyógyszerár**, Budapest, Kálvin-tér.

Szemgyógyintézet van Miskolcson.

IRODALOM.

Uj Idők. A magyar családok kedvelt hetilapja, az Uj Idők. Herezeg Ferenc művészi szépségekben gazdag új magyar társadalmi regényét, a „Hináros”-t közli a lap élén. Abonyi Árpád ötletes elbeszélést irt „Szent Sebestyén kigunyoltatása” címmel. **Farkas Pál** pedig folytatja népszerű regényes tárca-rovatát, melynek címe „Egy orvosos följegyzései.” **Kémeri Sándor** eleven tollal megirt cikke a dalai lámáról, **Somlay Károly** „Sztipán” című novellája. **Tábori Kornél** érdekes riportja az utolsó legionáriusról. **Balla Ignác** cikke. **Lampérth Géza**, **Falu Tamás** és **Gács Demeter** verse, stb. tartkítja a lap szövegrészét. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 5 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI., **Andrássy-ut 16.**

Ruff Andor verseskönyve. **Ruff Andor** magyaróvári hírlapíró egy 120 oldalas csinos könyvben gyűjtötte össze költeményeit. Lirai és epikus versek váltakoznak a lapokon; az emberszeretet, a hazaszeretet, a szerelem, az emlékezés érzelmvilága tartkítja a könyvet, melyben szavalásra alkalmas költemények is találhatók. Ára füzve 2 K 50, kötve 3 K 50 fill. Megrendelhető a szerzőnél Magyaróvárott.

Egy új szállóige. A megboldogult **Tóth Béla** egy vaskos kötetbe gyűjtötte össze a magyarság szállóigeit. Azóta már eltelt néhány esztendő, s

a nagyközönség közé alig került egy-két olyan szállóige, mely az egész országot bejárta volna. Néhány nap óta azonban az ismerősök egy különös kérdést adnak fel egymásnak: Tudja ön, hogy hány szem lenese fér egy félliteres pohárba? Így hangzik a kérdés; jó lesz, ha megszámlolja, mert három ezer koronás jutalom van kitűzve azok számára, akik ezt a mennyiséget megközelítőleg eltalálják. A Képes Hét, ez a kitűnően szerkesztett és gyönyörű képekkel tarkított képes hetilap adta fel az olvasói részére ezt a kérdést. Egyik budapesti közjegyzőnél megtöltetett egy félliteres poharat kisszemű lenesével, aztán a most megjelent számában pályázatot tűzött ki olyformán, hogy a megfejtők között ezer korona értékű női kelengyét, ezer korona értékű uriszoba berendezést és 500-500 korona értékű női és úri ékszert sorsol ki. Miután ebben a pályázatban a Képes Hét számonkénti vásárlói is résztvehetnek ajánlatos tájékoztató prospektust kérni, amelyet a Képes Hét kiadóhivatala Budapest, V., Visegrádi-utca 13 a. bárkinék készségegel ingyen és bérmentve küld meg.

A Bűnbak. Az Egyetemes regénytár piros vászonfedeles népszerű gyűjteményében most jelent meg Croker világhírű mesterműve a Bűnbak. A nagy angol regényíró e gyönyörű regényében India csodavilágát tárja elénk az izgalmas feszültségű, meglepő fordulatokban páratlanul gazdag akció keretében. Változatosabb és elevenebb regényeselekményt a mai világirodalomnak talán egyetlen hirkoronázta nagysága sem tud szőni, mint épen Croker aki a szerelmi történet erőteljes fejlesztése mellett költői színekkel csodálatos tájképeket elevenít meg és emberi lelkek titkos érzéseibe világít be. A szép érdekes és irodalmi értékű regényt Kéméndy-né Novelly Riza fordította le művészi gondnal. A kétkötetes nagy regény ára 2 kor. 40 fill.

KÖZGAZDASÁG.

Milyen lesz az ideai termés.

A földművelésügyi miniszter e héten tette közzé hivatalos jelentését a vetések állásáról és a mezőgazdaság állapotáról, s ebben többek között a következőket mondja:

A kedvezőtlen, tul nedves, őszi időjárás következtében az őszi szántóvető munkálatok nagyon megkéstek, sőt minthogy az esőzések megszüntése után rövid idő múlva beállt a fagy, az ország egyes vidékein részben el is maradtak. A beérkezett adatokból megállapítható, hogy az őszi búzával rendes körülmények között bevetni szokott területből országos átlagban körülbelül 20 százalék maradt vetetlenül, a rozsból pedig mintegy 10 százalék.

Az elvetett őszi magvak egyrésze későn kerülve földbe, a fagy beállta előtt nem tudott kikelni, csiraképeségét azonban megtartotta, úgy, hogy részben a hótakaró alatt, részben csak a március elején beállt enyhe időben kelt ki. Az őszi alól kimaradt vetésterület pótlására a folyó évben természetesen a szokottnál nagyobb mennyiségben fognak tavasziakat vetni. A tavaszi vetések március 5-6-án beállt kedvező enyhe időre az ország sik vidékein már teljes erővel meg is kezdődtek. Megnehezíti azonban a munkálatokat az a körülmény, hogy ősszel a hosszas esőzések, majd a hirtelen beállt és tartós fagyok miatt több helyen szántani nem lehetett s így a tavasziak alá kerülő föld több munkát igényel.

Az elmaradt őszi vetéseknek tavasziakkal való pótlását a földművelésügyi kormány az által egyeztetett előmozdítani, hogy a kedvezőtlen időjárás által legjobban sújtott vetőmag hiányában szenvedő országrészek gazdasági között nagyobb mennyiségű tavaszi buza és különböző más vetőmagot

osztott ki. További kedvező időjárás esetén tehát remélhető, hogy az őszi gabona területének csökkenéséből származó károsodások a szokottnál nagyobb mérvű tavaszi vetések által nagyobbára kiegyenlíthetők lesznek. A szántási és vetési munkálatokon kívül trágyahordással, és teregetéssel, hernyószedéssel, szőlőnyitással, kaszálók és lucernások fogasolásával foglalkoznak a gazdák.

A sokáig tartó hideg miatt a mezőgazdaság állapota az ország legnagyobb részében visszamaradt, az őszi vetések többnyire még gyengék, a tavaszi vetések pedig kissé megkéstek, az idő kedvezőbbre fordultával azonban a gazdák országszerte abban reménykednek, hogy a megkezdett tavaszi vetési munkálatok idejében befejezhetők lesznek, az őszi vetések pedig rövid idő alatt megérsődhetnek.

* Az Első Magyar Biztosító mérlege. Az Első Magyar Általános Biztosító-társaság igazgatósága által a választmányi ülés elé terjesztett 1912. évi mérleg az összes üzletágakra vonatkozólag 5.413,333 korona 26 fillér tiszta nyereséget mutat ki. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság egyértelmű indítványa alapján elhatározta a választmányi ülés, hogy a folyó évi március hó 24-ére egybehívott közgyűlésnek minden egész részvény után 800 korona osztalék kifizetését hozza javaslatba. Dacára a lefolyt év rendkívül kedvezőtlen, az üzleti élet minden terén nyomasztóan ható gazdasági viszonyainak, a társaság mégis minden üzletágban igen eredményes tevékenységet fejtett ki, és az előző év üzleteredményéhez viszonyítva, mindegyik üzletágnál bevételi emelkedést ért el. A tüzbiztosítási díjbevétele az 1911. évi 22.877.688 korona 40 fillérről szemben 24.011.411 kor. 56 fillérré, a jégbiztosítási díjbevétele az 1911. évi 4.367.001 kor. 62 fillérről szemben 4.789.482 korona 85 fillérré, a szállítványbiztosítási díjbevétele az 1911. évi 356.051 korona 62 fillérről szemben 597.726 korona 83 fillérré, a betörésbiztosítási díjbevétele az 1911. évi 372.260 korona 18 fillérről szemben 430.899 korona 21 fillérré, az életbiztosítási díjbevétele az 1911. évi 26.147.998 korona 13 fillérről szemben 27 millió 791.506 korona 97 fillérré emelkedett. Az életbiztosítási új szerződések az 1911. évi 102 millió koronával szemben 105 millió koronára rugtak, a társaság egész életbiztosítási üzletállománya pedig a halálozások és lejárt tőkék címén kifizetett összegek, valamint a törlések levonása után 549.275.412 korona 62 fillérről 578.768.178 korona 49 fillérré emelkedett. A társaság a 8 millió korona összegű alaptőkéjén és az ugyanilyen összegre kiegészített nyereségtartalékon kívül a saját számláján maradó tiszta tüzbiztosítási 100 százaléknak megfelelő 12.116.540 kor. 77 fillér tüzbiztosítási díjtartalékkal, 6.664.589 korona 85 fillér külön díjtartalékkal és 2.000.000 korona jégbiztosítási külön tartalékkal rendelkezik, az életbiztosítási összegek fedezésére pedig 161.928.509 korona 68 fillér díjtartaléka van. A társaság összes tartalékai 1912. december 31-én 199.917.089 korona 63 fillérré emelkedtek, s következőképpen vannak elhelyezve: pénzhelyezések takarékpénztáraknál és bankoknál 22.877.365 korona 59 fillér, záloglevelekben 131.444.932 korona 50 fillér, állami járadékokban és államilag biztosított vasuti kötvényekben 14.179.229 korona 35 fillér, egyéb értékpapirokban 6.612.518 korona 55 fillér, tárában lévő váltók 1.027.228 korona 92 fillér, jelzálogkölesönökben 473.100 korona, életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönökben 19.718.755 korona, a társaság házai 3.583.959 korona 92 fillér, összesen 199.917.089 korona 63 fillér.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**

Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**

Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

TUNGSRAM

Drótlámpa

huzott dróttal.

Elpusztíthatatlan!

Egyedüli magyar izzólámpa.

Husvétii — parfümök

locsoláshoz ellátott fémdugókkal:

darabja: 50 fill., 70 fill., 1 kor.

Illatszertár: 1 drb. 80 fill.

Legfinomabb angol, francia és gráci

parfümök

üvegeje 1 kor.-tól 16 kor.-ig.

Ugyanezen parfümök kimérve, grammonként 6 fill.-tól 14 fill.-ig

kaphatók:

ÉHLERT GYULA

„Szt.-Antal“ cz. gyógy-szertárában

Sátoraljaihely, Széchenyi-tér.

A kirkatokban kifüggesztett **OLLA** táblácskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz. superfinom tucatja 8 kor. Az „OLLA“ több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Ehler Gyula és Wídder Gyula gyógyszerárakban s Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljaihely.

Eladó ház és szőlő.

A Sennyey-utca 5. sz. alatt lévő Gottlieb Ignác-féle ház, a Zsolyomkán 4 holdas jó karban levő szőlő, az Ungváron 100 hordót befogadó borpincze szabad kézből jutányosan eladó. — Bővebb felvilágosítást ad: Fuchs Mór Tolcsva.

Zemplén-Ladmőzei Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaihely.

Ajánlunk a t. építész és építető uraknak s uradalmaknak **I. oszt. fával égetett, kő- és pormentes**

MÉSZET

telepünkön átvéve, vagy az építéshez fuvarozva, ugyszintén vasuti elszállításra. — Telepünk a bodrogszerdahelyi hídától pár percnyire, Ladamócz közszégtől jóval innen van.

Távirati rendeléseket azonnal eszközlünk. Nagyobb vételnél előnyárak.

Megrendeléseket azonnal elintézzünk.

Telefon: a telepen **Bodrogszerdahely 1. Sátoraljaihelyben 40.**

Zemplén-Ladmőzei Mész- és Agyagipar Részvénytársaság.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez,

Rézkénporral poroz és

Bagollal öli a szőlőmolyt:

mert a **FORHIN**

FORHIN

Gyümölcskertészek

len nyári védekezésre. **Lauril Karbolinomot** a rovarok elleni téli védekezésre. **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesítésére, **Ichneumint** a szegze virágok permetezésére, **Nicotin Quassia kivonatot** falkolák permetezésére, **Topomort** mezel egerek pusztítására. **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására. Tossék mindezen cikkekrol **kimerítő leírást és használati utasítást** kérni, melyet **ingyen és bérmentve** küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár Budapest, VI., Váci-ut 93/v, valamint képviselője: **Führer Miksa és Fia Olaszliszka.**

I-SZÖT kevesebb gond.
II-SZÖT kevesebb munka.
III-SZÖT kevesebb munkabél!

HALTENBERGER BÉLA
RUHAFESTO, VEGYTISZTÍTÓ- ÉS GŐZMOSÓ GYARA.
FELVÉTELI ÜZLET SÁTORALJAUJHELYBEN: KAZINCZY-U. 1.

Tavaszsza!

A tisztítási és festésárak elismert szép munka mellett nem magasabbak, mint más cégnél.

Gallér és kézelő tisztítás a legszebb kivitelben.

ne tessék elmulasztani a tavaszi ruhákat, felöltöket, függönyöket stb. tisztítás vagy festés végett beküldeni. A tisztított öltönyök kívánatra kijavíthatnak. — (Gyász esetben ruhák soron kívül festetnek feketére)

546/1913. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1910. V. 2354/4. sz. végzése folytán Révai Testvérek hátrálékos 106 kor. 53 fill. követelésének és járulékaiknak behajtása végett a már ugyan-ezen szám alatt kibocsátott árverési hirdetmény hatályon kívül helyezésével 1913. évi március hó 27-én d. e. 10^{1/2} órakor Sátoraljaujhelyben, Rákóczi-utca 3. szám alatt, a végrehajtást szennvedő üzletében elárverezem azon 3000 koronára becsült ingókat, melyeket a budapesti IV. ker. kir. járásbíró-ság 1909. Sp. I. 2075/1. sz. végrehajtást rendelő végzése alapján a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-sági 1910. V. 2354/2. számú végrehajtási jegyzőkönyvben 1 tétel alatt lefoglaltam, u. m.: gyorssajtógépet.
Sátoraljaujhely, 1912. évi március hó 12-én.

Rosner Imre,
kir. bir. végrehajtó.

BRÁDY-féle
Gyomor-cseppek
czelött Máriacelli cseppek több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlen minden háztartásban. E cseppeknek utólréhetetlen jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorfegés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, álmatlanság, köhögés, vészegénység, sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszer-tárban. Egy nagy üveg 1 kor. 60 fillér, kis üveg 90 fillér, 6 üveg 5 korona 40 fillér, 3 nagy üveg 4 korona 80 fillér be-küldése után küld franko:

Brády K. gyógyszer-tára
a „Magy. Királyhoz“ BÉCS I., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörösrézű csomagolásra s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítunk vissza minden utánzatot.

Millió
euber használja

Köhögés

rekedtség, elnyájkasodás, hurut, köszvény és számarköhögés ellen,
a Kaiser-féle Mell-Caramellát
a „Három Fenyő“ védjeggyel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Éhert Gyula és Widder Gyula gyógyszer-táraikban s Hrabéczy Kálmán drogériájában, Sátoraljaujhely.

PFEIFFER SÁNDOR
építész-építőmester
Sátoraljaujhely.
Iroda és telep:
Árpád-utca 19. szám. Saját ház.

Elvállal: mindenmü épületek tervezését és felépítését, építkezések művezetését és le-számolását, **tűzbiztos** gipsz és vasbeton mennyezetek készítését, minden néven nevezendő **vasbeton szerkezetek statikai számítását és azok kivitelét;** cement, granit-terazzó, keramit, aszbeszt, aszfalt, stb. burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és portland cement, homlokzat kö-por, gipsz, aszfalt, szigetelő-lemez és kátrány termékekben.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB és LAJOS

BUTORKERESKEDÉSE és ZONGORATERME
Sátoraljaujhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlo- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett faművekben.

Egyedüli elárusítója a „Slavonia“ keményfa butorgyár készítményeinek.
Vas- és rézbutor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK.
Mindennemü szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyünkben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlünk.

Állandóan raktáron tartunk:
Három rétü löször madracot, egy ágyba való 50 korona.
„ „ affrik „ „ „ 15 „

Elsőrendü zongorák gyári raktára.
Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Kivánatra kedvező fizetési módokat nyújtok.

Elsőrendü butorok gyártmányai.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK SZÖVETKEZET

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,

Budapest, VIII. József-körút 28. (Bérkocsis-utca sarkán),

Budapest, VIII. ker. Ullői-ut 18. sz. alatt állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel 8 órától este 8 óráig. Beléptidij nincsen.

Üzlet átadás.

Sátoraljaujhelyben egy jó forgalmu tőzsde családi körülmények miatt átadó.

Cim: a kiadóhivatalban.

Horgony-
Syrup. Sarsaparillae
compos
Vértisztítószer. Üvege 3.80 és 7.50 kor.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
A Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalomnyhító bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, köszvény-nél stb.
Üvege 30, 1.40, 2.- kor

Horgony-Vas-Albuminat-
Tinktúra.
Vérserkentő és áptórni. Üvege 1.40 kor.

Besszerushatók
a legjobb gyógyszer-tárban vagy közvetlenül
ROSTER dr. az „Arany országn“-hoz oizmzett prágai
(I. Ellenbóthstraße 5) gyógyszer-tárából.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefü czukorkáknál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Réthy“ név.
1 dob 60 f. Nagy dob. 1 kor. Mindenütt kapható.
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Makulatura papírok

olcsó áron kaphatók kiadóhivatalunkban.

Bérbeadó lakás.

A csalogány-utca 21. sz. alatt lévő, a Központi Takarékpénztár tulajdonát képező egy négy szobás lakás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel azonnal bérbeadó.
Értekezni lehet a Központi Takarékpénztárnál.

Wilhelm Henrik utóda
Nagy **BLUM GÉZA** Szőnyeg és
butorraktár. függöny áruház.

SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-
szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, ma-
hagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmina, Tilim és hollandi szőnyegek
nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne—femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármely e szakba vágó
munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálók.

INGYEN ráfizetés nélkül becsereél öreg használt gramofon-
lemezeket Wagner „**HANGSZERKIRÁLY**“ Budapest,
ujakra József-körút 15.
Arjegyék ingyen! Csímre ügyeljen!

Eladó vetőgép.

Teljesen használatlan, 18 so-
ros 4 1/2 Imperator vetőgép (Me-
lichár gyártm.) jutányosan eladó.

Felvilágosítást ad a

Nagykőpataki gazd. intézősége

Varannón.

Telefon sz. 8.

Eladó ház.

A Kossuth Lajos-utczában tiz
szobából, spalettás ablakokkal,
fürdőszobával, zárt verenda, be-
tonirozott pince, 10 lóra való
istálló, kocsiszin és egyéb mel-
lékhelyiségekből álló ház szabad
kézből eladó. — Közvetítők ki-
zárva.

Czim: a kiadóhivatalban.

Pályázati hirdetés.

A szilvásujfalusi (Zemplén m., vasuti állomás Kozma)
róm. kath. hitközség új templomot épít, mely czéltől az
összes munkálatok végzésére pályázatot hirdet.

Pályázni csak az összes munkálatokra lehet s a
zárt ajánlatok ez év **április 8-ig bezárólag** a helybeli
plebániára czimezve küldendők be.

Elkészve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.
A részletes tervek és vállalati feltételek megtekinté-
tése a plebánián vállalkozók rendelkezésére áll.

Sem utazási költség, sem költségvetés nem díjaz-
tatik s a hitközség előjárósága fentartja a jogot, hogy
a pályázók közül, tekintet nélkül az ajánlatra, szabadon
választhat.

A pályázatok felbontása és versenytárgyalás folyó
évi április hó 13-án délután 4 órakor a plebánián.

Szilvásujfalu, 1913. márczius 18-án.

Szedlák Ede,
róm. kath. plebános.

Ungvári gránitbánya és csiszológyár

UNGVÁR

Interurbán telefon 113.

Interurbán telefon 113.

Saját gránitbánya

**Fekete gránit-siremlékek, szegélyek, sir-
tedelek, keresztek és épületmunkák stb.**

Egyedüli magyar nagyüzem az egész országban.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenötödik évi zárszámla 1912. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.					I. Tűzbiztosítás.				
Kifizetett károk és költségek	11.506.545-99		6.148.199	60	Az 1911. évről áthozott készpénz-díjtartalék	11.984.764		64	
levonva viszontbiztosítási károk és költségek	5.360.346-39		711.868	95	a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
Függőben maradt károk tartaléka			1.135.897	48	Tűzbiztosítások után bevett díjak és ille- tekek	24.011.411-56			
Szerzési költségek és viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.			377.954	30	levonva: törlesztett díjak	3.373.069-26			
Bélyegilletékek			146.477	14	viszontbiztosítási díjak	8.521.801-53			11.894.870-79
Postabérek			1.841.256	78	Az 1911. évben függőben maradt károk tartaléka				
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek			27.791	82	II. Szállítványbiztosítás.				
Behajthatatlan követelések leírása					Az 1911. évről áthozott készpénz-díjtartalék	100.000			
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül			12.116.540	77	a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
			22.503.986	84	Szállítványbizt. után bevett díjak és ille- tekek	615.825-56			
					levonva: törlesztett díjak	18.098-73			
II. Szállítványbiztosítás.					viszontbiztosítási díjak	501.074-89			519.173-62
Kifizetett károk és költségek	326.095-18		62.929	72	Az 1911. évben függőben maradt károk tartaléka				
levonva a viszontbiztosítási károk és költségek	268.165-41		81.719	38	a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
Függőben maradt károk tartaléka			22.530	12	Szállítványbizt. után bevett díjak és ille- tekek	96.651			94
Szerzési és igazg. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levon.			100.000		levonva: törlesztett díjak	81.204			30
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül			206.879	22	viszontbiztosítási díjak	535.909			73
					Az 1911. évről áthozott készpénz-díjtartalék				
III. Jégbiztosítás.					Jégbiztosítások után bevett készpénzdíjak és ille- tekek	4.789.482-85			
Kifizetett károk és költségek	4.730.360-54		1.781.711	69	levonva: törlesztett díjak	511.473-22			
levonva viszontbiztosított károk és költségek	2.940.348-85		29.419	64	viszontbiztosítási díjak	2.379.459-38			2.890.932-60
Függőben maradt károk tartaléka			352.620	20	Az 1911. évben függőben maradt károk tartaléka				
Szerzési és igazg. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levon.			62.575	75	a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
Bélyegilletékek			7.732	31	Szállítványbizt. után bevett díjak és ille- tekek	494.704-63			
Behajthatatlan követelések leírása			91.797	28	levonva: törlesztett díjak	63.805-42			
A folyó évben lejárt több éves jégbiztosítások esedékes tart.			667.649	33	viszontbiztosítási díjak	211.141-71			274.947-13
A következő évek készpénz-díjtartaléka			2.989.606	39	Az 1911. évben függőben maradt károk tartaléka				
					a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
IV. Betörésbiztosítás.					Betörésbiztosítások után bevett készpénz- díjak és ille- tekek	494.704-63			
Kifizetett károk és költségek	63.637-80		33.851	96	levonva: törlesztett díjak	83.805-42			
levonva viszontbiztosított károk és költségek	29.785-84		8.979	81	viszontbiztosítási díjak	211.141-71			274.947-13
Függőben maradt károk tartaléka			94.570	04	Az 1911. évben függőben maradt károk tartaléka				
Szerzési és igazg. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levon.			440.000		a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül			577.401	81					
			3.620.700	81	V. Egyéb bevételek.				
			29.958.774	88	Szelvény-, takarékp. váltó- és egyéb kamatok, valamint Árfolyamnyereség idegen pénznemek utánj.	1.764.180			25
1912. évi nyereség					Társasági házak tiszta jövedelme	123.016			07
									1.887.205
									32
									29.958.774
									88

Mérlegszámla 1912. december 31-én.

VAGYON.	korona	fill.	TEHER.	korona	fill.
Központi pénzkészlet	475.877	33	Részvényalapítók: teljesen befizetett 3000 egész részvény a 2000 korona és teljesen befizetett 2000 fél részvény a 1000 korona	8.000.000	—
Értékpapírok és pénztintézeteknél elhelyezett tőkék:			Nyereségmentes részvények	8.000.000	—
külön kimutatás szerint	33.946.123	42	Külön tartalék*	5.922.368	31
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:			Jégbiztosítási külön tartalék	2.000.000	—
2.390.000 kor. Ki-birtokosok országos föld- hitelintézete 5%-os záloglevél a 100—	2.390.000—		Készpénzdíjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül:		
45 db Pest-i hazai első takarékpénztári részvény a 17.000—	765.000—		a) tűzbiztosítási díjtartalék	12.116.540	77
Átmeneti kamatok	55.916-66		b) szállítványbiztosítási díjtartalék	100.000—	
	3.210.916	66	c) jégbiztosítási díjtartalék	667.649-33	
„Ormódi Ormody Amélie alapítványa” értékei:			d) betörésbiztosítási díjtartalék	440.000—	
50.600 kor. Kibirtokosok országos föld- hitelintézete 4 1/2%-os zálogl. a 96—	48.576—		Függő károk tartaléka:		
Átmeneti kamatok	379-50		a) tűzbiztosítási függő károk tartaléka	711.868-95	
	48.955	50	b) szállítványbiztosítási függő károk tartaléka	81.719-38	
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, letétben a m. kir. Állampénztárban	68.378	27	c) jégbiztosítási függő károk tartaléka	26.419-64	
Átmeneti kamatok	426.927	29	d) betörésbiztosítási függő károk tartaléka	8.979-81	
Leszámlított váltók	1.027.228	72	Különbféle hitelek:		
Társasági házak	3.583.959	92	Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok	828.987	78
Különbféle adósk: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselősegeknek	2.842.332	50	Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja**	828.292	15
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	1.608.110	03	Kiszámlázott és szolgák nyugdíjalapja**	8.026	—
Jégbiztosítási osztály folyószámlán	1.529.068	88	Kiszámlázott és szolgák nyugdíjalapja**	3.214.349	39
	48.767.878	52	Életbiztosítási osztály folyószámlán		
			1912. évi nyereség	1.019.238	77
			Az idők hozzájárulásokkal 6.664.589 kor. 85 fillérre emelkedik.	1.991.541	21
			** A matematikai mérlegben szereplő külön slappal, valamint az idei hozzájárulással 4.081.287 kor. 09 fillérre emelkedik.	3.620.700	81
				48.767.878	52

II. Életbiztosítási üzlet.

Ötvenedik évi zárszámla 1912. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona	fill.	korona	fill.	BEVÉTELEK.	korona	fill.
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	3.371.572	78	A mult évből áthozott díjtartalék	151.183.576	86		
Lejárt kiházasítási tőkékért	5.326.615	50	Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	2.745.455	79		
Kiházasít. biztosításoknál haláleset követk. díjviszátérítés	5.094.716	15	az előbbi évekből kiállított kötvények után	24.327.391	44		
Függőben levő károk és díjviszátérítések tartaléka	64.618	11	a biztosított tőke emelésére fordított nyeresémények	124.165	42		
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	1.178.296	18	Illetékek	594.494	32		
Évjáradékokért	580.856	60	Levonva: törölt kötvények és díj- nyugták	2.067.691	30		
Bélyegilletékek	505.388	11	viszontbiztosítási díjak	1.064.718	35		
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs.	1.550.420	93	Kamatjövödelem	726.388	34		
Tiszti fizetések	398.725	06	Mult évi függőben volt károk és díjviszátérítések tartaléka	400.390	70		
Adóért	58.294	81	Mult évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka				
Orvosi díjakért	204.886	88					
Szerzési és díjbehajlási költségek	1.910.151	99					
Behajthatatlan tartozások leírása	27.587	51					
Kiszorított biztosítások tartaléka	4.000	—					
A központ tartozása folyószámlán	161.928.309	68					
Díjtartalék ez év végén	1.792.632	45					
1912. évi nyereség			184.137.012	74			

Mérlegszámla 1912. december 31-én.

VAGYON.	korona	fill.	TEHER.	korona	fill.
Értékpapírok és pénztintézeteknél elhelyezett tőkék	139.008.344	02	Díjtartalék	167.355.610	kor. 15 fill.
Tulélési csoportok értékpapírjai:			levonva a viszontbiztosítási díjtartalékokat	5.427.300	kor. 47 fill.
80.800 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék	84-45	68.235	Biztosítási alap	1.172.375	44
6.500 kor. n. é. M. földhitelint. 4% kor. zálogl.	88—	5.720—	Kiházasítási tőkék nyereséménye	822.393	16
Átmeneti kamatok			Függőben levő károk tartaléka	756.082	69
Jelzálog-kölcsönök	1.142.412	60	Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	422.113	18
Kötvény-kölcsönök	473.100	—	Tulélési csoportok számlája	74.034	23
A központ tartozása folyószámlán	19.718.755	—	Előre fizetett díjak	36.924	34
Pénzkészlet és maradványok a képviselősegeknek és viszontbiztosító intézeteknél	1.991.541	21	Fel nem vett nyeresémények 1911. évről	18	72
	4.801.531	33	Kiszorított biztosítások tartaléka	4.000	—
	167.209.639	66	Viszontbiztosító intézetek és mások követelései	290.499	26
			1912. évi nyereség	1.792.632	45
				167.209.639	66

Értékpapírok és pénztintézeteknél elhelyezett tőkék:

Az elemi ágazatok mérlege szerint	K	33.946.123-42
Az életbiztosítási ágazatok mérlege szerint	K	139.008.344-02
Összesen	K	172.954.467-44

a) Értékpapírok:

Záloglevelek	K	129.398.892-50
Községi kötvények	K	2.046.040—
Járadékok és államilag biztosított vasuti kötvények	K	14.179.229-35
Különbféle egyéb értékpapírok	K	4.452.940—

b) Pénztintézeteknél elhelyezett tőkék

	K	150.077.101-85
	K	22.877.365-59
Összesen	K	172.954.467-44

Budapest, 1912. december hó 31-én.

Az igazgatóság: Balaban Adolf, Hajós József, báró Harkányi Frigyes, Frank Henrik, a központi könyvezés főnöke.
A fenti zárszámlák és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a központi könyvekkel teljesen meggyezőknek találom. Budapest, 1912. március hó 4-én. Gerzei Todor, igazg. tag.
A felügyelő bizottság: Berzevicsy Albert, Burchard-Belavary Konrad, Németh Titusz, báró Radvánszky Géza, báró Uechtritz Zsigmond.

A jó munkát felesleges dicsérni!

bátorkodom felhívni a nagyközönség becses figyelmét évek óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő **gőzmosó-, vegytisztító- és ruhafestő vállalatomra**, hol is a legjutányosabb árban öt napon belül lesz minden elvállalt munka eszközölve, minden rongáló anyag mellőzésével. Ingek, gallérok, kézelők tűkőrfényesre tisztítatnak és rugékony hajlékonyságot kapnak, úgy hogy a nyakat kellemesen érinti. Midőn t. megbízóimat a fenti sorok szives figyelembe vételére felhívom, vagyok kiváló tisztelettel:

De mert jelenleg egy oly vegytisztító gyárral léptem összeköttetésbe, amely a jelenkor legjobb gépeivel van felszerelve, ennél fogva a nálam készült munka kivitele jóval felülmulja a helyben működő hasonló munkát. Ennek alapján gőzmosó- és vegytisztító-
Kálosi M. gőzmosó és vegytisztító Intézete
 Molnár István-utca 2.

Szegő Sándor nagyáruházában

Sátoraljauhely, Főtér. — Telefon sz. 91.

Kivánatra utazót küld.

A legszebb és legújabb
KOSZTÜMÖK

leány- és női felöltők,

BLUZ, ALJ ÉS PONGYOLÁK,

batiszt, grenadin és marquiset

FRANCZIA RUHÁK

a legolcsóbb árban szerezhethők be

Eladó ház.

A Kazinczy-utca 64. sz. emeletes ház, tekintettel a pénz drágaságára, **70** ezer koronáért, kert nélkül **67** ezer koronáért eladó. — Vételhez 25-30 ezer korona szükséges, a többi **5 1/2%**-ra maradhat mindaddig a házon, míg a pénz olcsó nem lesz, esetleg évekig is. — Befektetendő tőke kimutathatólag **6 1/2%**-ot hoz tisztán.

Bővebb felvilágosítást ad:

Budapest I., Enyedi-utca 18.

Csapó Lajos.

Kowald Péter és Fia

ruhafestő-, vegytisztító- és gőzmosógýára
BUDAPEST.

Ezen, az országnak közismert, régi fővárosi czége, mint általánosan ismeretes, úgy a

ruhák, függönyök, szőnyegek stb. festését és vegyi tisztítását, valamint galériók és kézelők mosását és vasalását

a lehető legszebb kivitelben eszközli.

Sátoraljauhelyben a czégnak a Rákóczi-utca 38. szám alatt, **Eisenberger Mór** urnál saját felvételi üzlete van, ki is levélbeli megkeresésekre megbizottját házhoz is elküldi.

LEGUJABB SZERKEZETŰ CZIMBALMOK

Schunda V. József

cs. és kir. udvari hangszer-
gyáros hirneves gyármányaiból

állandó bizományi raktár

van

Sátoraljauhelyben

== Rákóczi-utca 24. sz. alatt. ==

Igen kedvező részletfizetési módokat.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

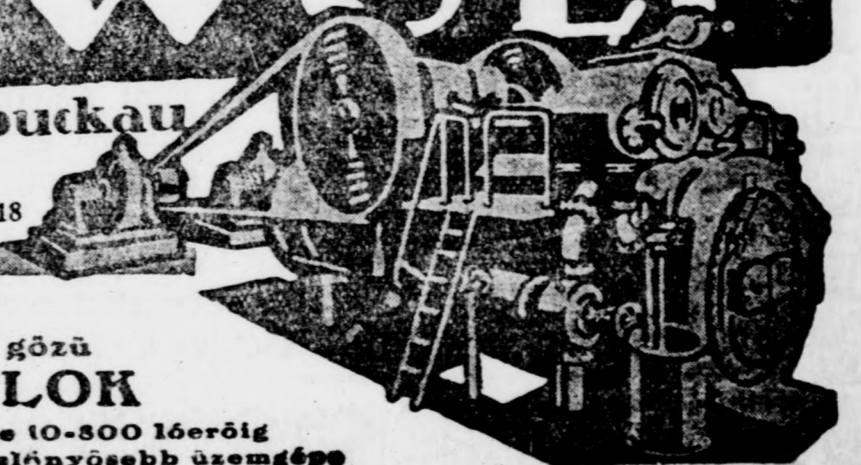
R*WOLF

Magdeburg-Đuckau

Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Magdeburg-Đuckau
LOKOMOBILOK

Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

DIÓSZEGHY PÁL és TÁRSA

SÁTORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCZA 4. SZÁM.

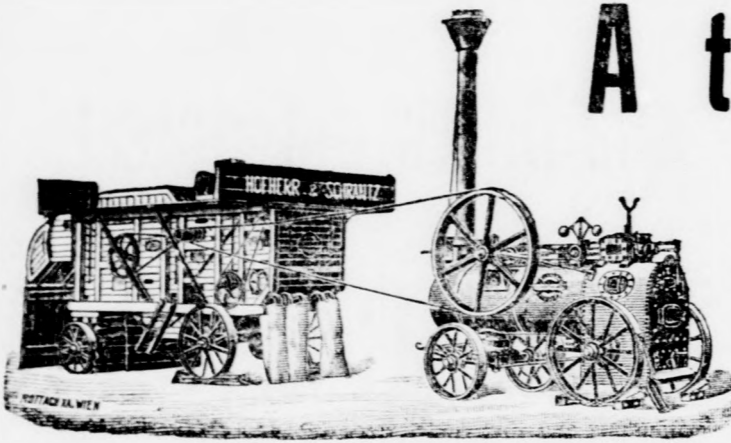
Hofherr—Schrantz és Clayton—Schuttleworth R.-T.

BUDAPESTI GÉPGYÁR ZEMPLEN- ÉS ABAUJVARMEGYEI VEZÉRKÉPVISELETE.

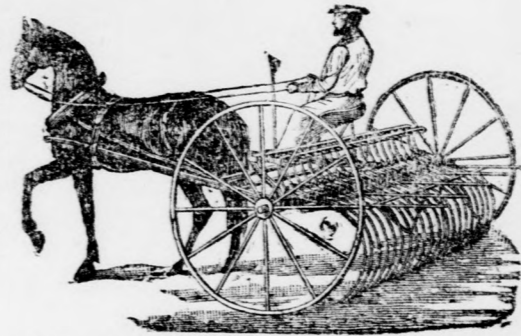
Sürgőnyezim: Diószeghyék Sátoraljauhely.

Interurbán telefon szám 112.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

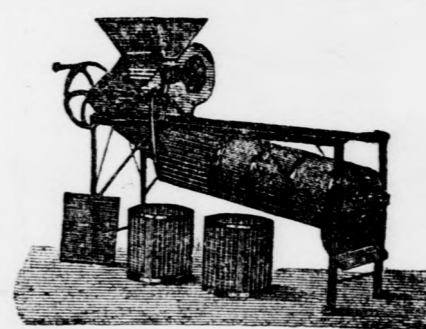
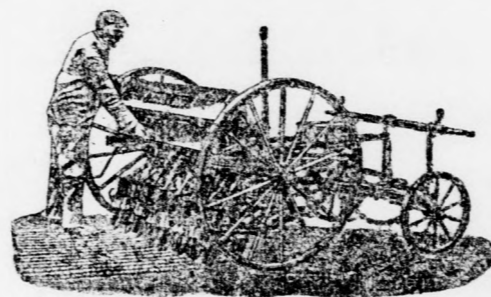
Van szerencsénk a tisztelt gazdaközönségnek szives figyelmébe ajánlani, hogy az általunk képviselt kizárólag elsőrendű czégek gyártmányaiból állandóan nagy raktárt tartunk fenn. A gazdaságban szükséges összes gazdasági gépeket és műszaki berendezéseket a legelőnyösebb feltételek mellett szállítjuk.

A Hofherr—Schrantz és Clayton—Schuttleworth gyártmányok mindenféle a legteljesebb elismeréssel találkoznak.

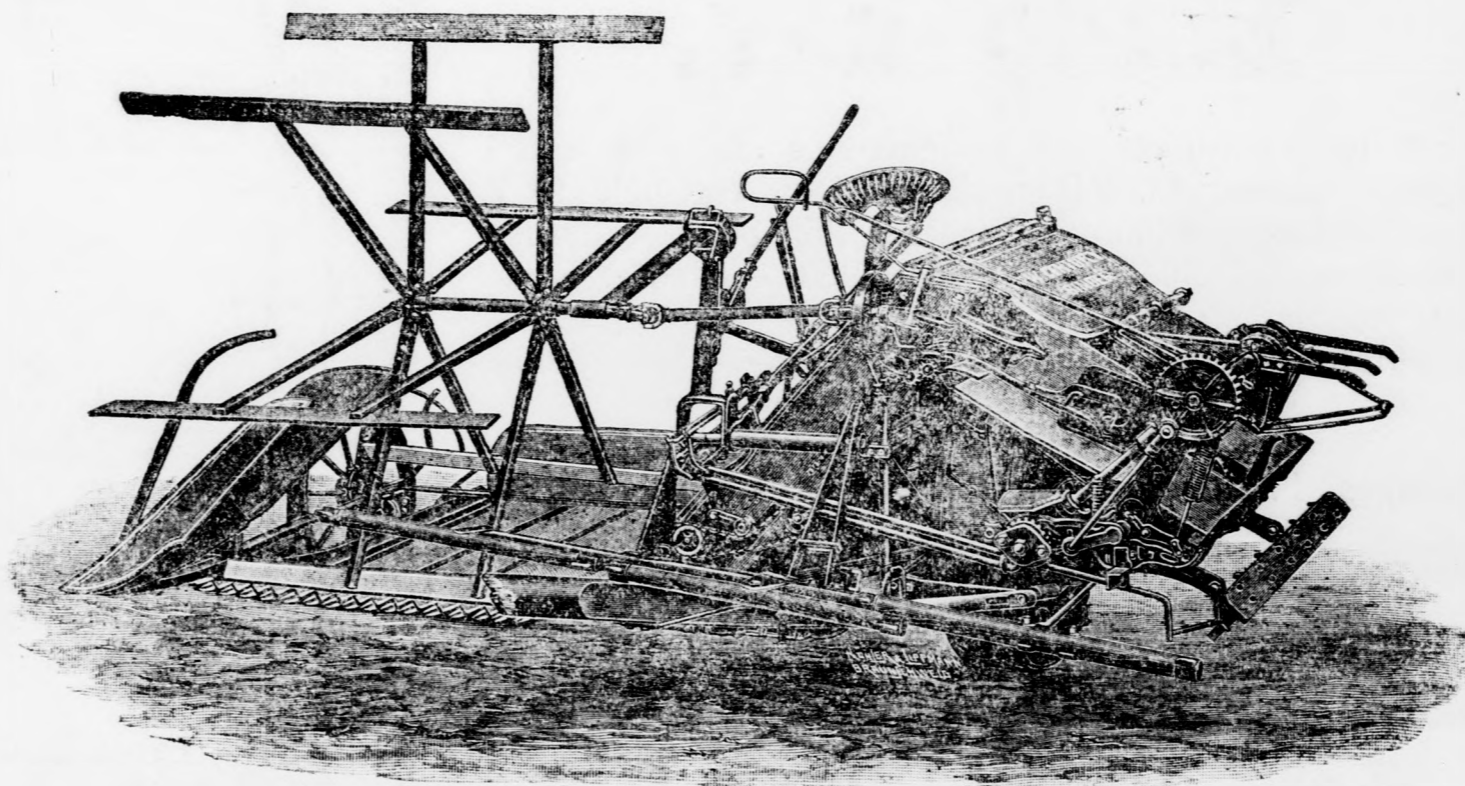
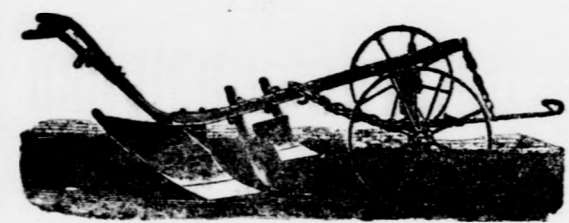
Allandóan raktáron tartunk legfinomabb minőségű gépolajat, hengerolajat. Tovotkenőcsöt, kocsikenőcsöt. Nagy készletünk van zsákokban és ponyvákban. Szalonnát a legolcsóbb árban szállítunk s különös figyelmébe ajánljuk a t. gazdaközönségnek elsőrendű műtrágya készletünket.

Képviseljük: a gróf Larisch-Mönnich-féle karvini szénbányának kizárólagos képviseletét Zemplén-, Ung-, Bereg- és Abauj-Torna vármegyék területére úgy, hogy eséplőgépek, gőzekék, mészégetők, homoktéglagyarak, szeszgyárak, cukor- gyárak, gőz malmok, serfőzdek és minden ipari üzem részére a lehető legkedvezőbb feltételek mellett szállíthatjuk a

7900 kaloriás gf. Larisch-Mönnich-féle karvini szenet

Szivesen szolgálunk elsőrendű **porosz szalonkőszén**nel is, melynek házi fűtésre alkalmas volta elismert és a melyet wagonrakományokban szállítunk.

WALTER A. WOOD

legujabb „New-Century“ kévekötő aratógép.

Wood „New-Century“ kévekötő aratógépe a honi viszonyok különös figyelembe vételével lett szerkesztve, miután ezek az ily gépekkel szemben sokkal nagyobb igényeket támasztanak, mint például az amerikai viszonyok. Nálunk, ahol a föld általában véve gondosan van megművelve és jó erőben tartva, a termények erősebben és nehezebben állanak, az aratógépnek sokkal nagyobb munkaképesség fölött kell rendelkeznie, mint Amerikában. Ezen körülménynek tulajdonítható, hogy a más gyártmányú amerikai kévekötők nálunk az első és talán még a második évben is még dolgoznak, de minden következő aratásnál és pedig rendszeren a legfontosabb időben mindinkább felmondják a szolgálatot, míg Wood „New-Century“-gépe bizonyos mérvű tisztességes kezelés mellett évek során át javításra nem szorul és mindig egyenlő jól dolgozik, akár az első évben.

Ezen fölényt Wood „New-Century“-kévekötője egyedül az összes részek jól átgondolt és szolid kivitelének köszönheti; az egyes részek szerkesztésénél mindig szem előtt tartva mint főcél, hogy a gép oly tartós legyen, amennyire csak lehetséges, de azért minden fölösleges súly elkerültessék és a surlódás az elérhető legcsekélyebb mértékre csökkentve legyen, hogy így erőt takarítsunk meg.